

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. április 12.

bb.1 több mint 16 000 felszólaló a budapesti jelölőgyűléseken - negyvenkilenc választókerületben többes jelölés - a budapesti választási elnökség elnökének nyilatkozata

1/pr/gg/zs/a/hgy

1973. április 12.

néhány nap múlva a budapesti választópolgárok is döntenek, hogy a következő négy esztendőre kiket ruháznak fel bizalmukkal, kiket tartanak a tanácstagi posztra legalkalmasabbaknak, legrátermettebbeknek. a választások előkészítésének tapasztalatairól, a még hátralévő tennivalókról kért tájékoztatást végül Józsefnétől, a budapesti választási elnökség elnökétől Fehér Péter a magyar távirati iroda főmunkatársa.

- a fővárosban megtartott 2214 jelölőgyűlés tapasztalatairól tanuskodnak, hogy a választások előkészítésében széles társadalmi megmozdulás bontakozott ki; a jelölőgyűléseken résztvevők száma jóval meghaladta a 200 000-et. érdemes idézni a két esztendővel ezelőtti számot: 971-ben - jóllehet akkor országgyűlési képviselőket is jelöltünk - alig 160 000 érdeklődő volt ezeken az összejöveteleken. ha már a számoknál tartunk, a jegyzőkönyvek tanúsága szerint 16,736 felszólalás hangzott el, s a szót kérők szinten mindegyike közügyben hallatta hangját. nem túlzás azt állítani, hogy a jelölőgyűlések jó fórumai voltak az alkotó eszmecseréknek, a budapestiek nem csupán a jelöltek személyéről döntöttek, hanem véleményt mondtak az elmúlt két esztendő tanácsai munkájáról is. beigazolódtott az a jogos várakozásunk, hogy a jelölőgyűlések valóban fontos politikai, jogi intézménnyé válnak. a lehetőség erre a módosított választójogi törvény teremtette meg, a tartalmat azonban az a nagy felelősségérzet adta, amely minden hozzászóló szavaiból kicsendült, amellyel a választópolgárok gyakorolták állampolgári jogaikat.

/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb.1./ több mint...1.folyt./-a

a jelölőgyűlések is tanúsítják, hogy megnőtt a lakosság politikai érdeklődése - aligha tévedünk, ha a magyarázatot tulajdonképp az mszmp központi bizottsága elmúlt novemberi állafoglalásában, valamint az országgyűlés tavaszi ülészakán elhangzott kormánybeszámolóban keressük. a budapestiek, „gazda módjára”, vonták meg az elmúlt két esztendő tanácsai munkájának mérlegét, a bírálatok is tárgyilagos hangon, a lehetőségeket is számbavevően hangzottak el. úgy tapasztaltuk, hogy az elmúlt két évben erősödött a tanácsok tekintélye, javult a testületek ügyintéző munkája. nagyon sokan marasztalták el viszont a tanácsok terelő-és szolgáltató vállalatait, sok panasz hangzott el a kenyér minőségére, a szolgáltatásokra, a közműellátás felelőseire. egyetlen választópolgár sem állt azonban elő irreális követelésekkel, sőt, igen gyakran maga a panaszos javasolta az elintézés legjobb módjait. észrevételeik, javaslataik, indítványaik nem sikkadnak el: a helyi tanácsok valamennyit megvizsgálják, terveik elkészítésénél figyelembe veszik, s még arra is gondot fordítanak, hogy valamennyit megválaszolják. igen örvendetes, hogy a budapestiek mind nagyobb részt kérnek a városépítő-gyárapító munkából, mind többen ajánlanak fel társadalmi munkát óvodaépítésre vagy parkrendezésre, iskola patronálásra, vagy éppen vízcső fektetésre.

- a választási elnökség véleménye szerint jól kamatozott a választások előkészítésén munkálkodók tenniakarása, gyümölcsöző volt a pártszervezetek, a tanácsok és, a helyi népfőbizottságok nagy figyelmet, tájékozottságot, jogszabályismeretet, gondosságot igénylő munkája.

- a főváros 47 választókerületében két, 2 választókerületében pedig három jelölt, „küzd”, majd a voksok többségéért, a megtisztelő megbízatás elnyeréséért. a választók bizalmának birtokosai között munkások, dolgozó parasztok és az értelmiségiek csak úgy megtalálhatók, mint a társadalom más rétegeinek képviselői. a jelöltek a két esztendővel ezelőttinél nagyobb számban vannak nők, a termelésben közvetlenül részt vevő fizikai munkások, fiatalok. a választókerületek tulnyomó részében az eddigi tanácsotagok kaptak ismét bizalmat, úgy véljük, ez egyértelmű bizonyítéka a helyi tanács jó munkájának, elismerése mind a testület, mind a tanácsotag eddigi tevékenységének.

- a választások előkészítésének legmozgalmasabb időszaka most már véget ért, jónéhány tennivaló akad azonban még a hátralévő napokban is. be kell rendezni a szavazófülkéket, át kell venni a szükséges nyomtatványokat, biztosítani kell a szavazás lefolyásának törvényes rendjét - hogy csak néhányat említsünk a sok közül.

/folyt.köv./

T Között

- 2 -

NA

bb.1./ több mint...2.folyt./-a

fel szeretnénk hívni a budapestiek figyelmét, hogy a korábbiaktól eltérően április 15-én mindenki csak lakóhelyén szavazhat, s ha valamilyen ok miatt eddig még nem került fel neve a választójogosultak listájára, utólagos felvételét április 14-én délig kérheti a kerületi tanácsok csoportjainál. a szavazóhelyiségek vasárnap reggel 6-tól este 6-ig lesznek nyitva, nagyon megkönnyitene azonban a szavazatszedő bizottságok dolgát, ha mindenki lehetőleg délelőtt, vagy koradélután voksolna.

- a választások eredményét az összesítés után azonnal nyilvánosságra hozzák, s a vasárnaptól számított 15 napon belül megalkulnak a 80-150 tagu kerületi tanácsok, 30 napon belül pedig a 201 tagu fővárosi tanács - zárta nyilatkozatát végül józsefné./mti/

--

bb.2. megkezdődött az alagut csempézése

i/-don/h1/a/hgy

1973. április 12.

megkezdődött a várhegyi alagut csempézése. az országos szakipari vállalat dolgozói fehér és kék színű apró mozaikkockákkal burkolják az építmény mintegy 8 000 négyzetméternyi felületű belső boltozatát. az ország emberein kívül még két vállalat kolléktívája dolgozik az alagutban. az osztrák iso-bau cég szakemberei az oldalfalakat már bevonták a vízzáró réteggel, most hat centiméter vastag védő betonnal szigetelik a vízzáró réteget. az osztrákok ezzel a munkával hamarosan végeznek.

a villanyszerelőipari vállalat szakmunkásai ugyancsak hozzáálltak a kábelek beépítéséhez, a lámpaatestek felszereléséhez. mint varga lajos, a mélyber csoportvezetője elmondta, a 350 méter hosszú, patkó alakú építmény a szó szoros értelmében fényalagut lesz. az alagutban ugyanis a hagyományos higanygőzlámpák helyett - sárga fényű, nagynyomású nátriumgőzlámpák világítanak majd. a lámpák számát 180-ra növelik, ezeket egymástól különböző távolságra helyezik el. az alagut két szellőzőjében már szintén dolgoznak. ezekben összesen három automatikus vezérlésű ventilátort építenek be. a hatalmas szénmonoxid észlelő berendezések önműködően, dolgoznak, ha ugyanis a levegő szénmonoxidtartalma túllépné a megengedett mértéket, a ventilátorok automatikusan bekapcsolnak és percenkint 2600 köbméter friss levegőt fújnak az alagutba.

az alagut csempézésével a tervek szerint június 15-re készülnék fel. ezt követően az utépitők vonulnak fel, akik asztaltal burkolják a járdát és az uttestet./mti/

--
- 3 -

NA

bb.3. ismét árusítható a blaupunkt autórádió

i kf /gk/p sb la

1973. április .12.

a kermi korábban ideiglenesen megtiltotta az import „blaupunkt” autórádió forgalomba hozatalát, mert az illetékes vállalat elmulasztotta a kötelező minőségvizsgálatot. időközben az autók elvégeztette az előírt vizsgálatot, amelyen a készülék megfelelt a követelményeknek. ennek alapján a kermi - magyar nyelvű használati utasítással - ismét engedélyezte a „blaupunkt” autórádió árusítását. /mti/

--

bb.4. szakorvosi rendelő intézetet vattak kispesten

k gy /tm/p hi hgy

1973. április.12.

csütörtökön új egészségügyi létesítménnyel gazdagodott kispest. felavatták a csengő utca - nagykörösi ut sarkán az új kétszintes szakorvosi rendelőintézetet. a 8 milliós beruházás megvalósítása lényegesen javítja majd a városrész körzeti orvosi ellátásának színvonalát. az új rendelő intézetet ugyanis összesen 8 körzet beteget látogathatják, az itt dolgozó orvosok tavaly 72.800 beteget láttak el. az egészségügyi létesítményben gyógyszerár, laboratórium és ekg vizsgálati helyiség is van. ilymódon nem munkától mentesíthetik a kerület sztk rendelőintézetét, amelyben tavaly több mint 719.600 ember fordult meg. a helyi lakosok társadalmi munkában vállalták az intézet körüli park rendezését. /mti/

--

bb.5. „teherbíróbb”, utak, új fények terézvárosban

i gy /fk/p hi hgy

1973. április.12.

a sűrűn beépített, nagyforgalmu vi. kerületben a tanács évről-évre nagy összeget fordít az uthálózat javítására, korszerűsítésére, valamint a közvilágítás fejlesztésére. régi gond például, hogy a kerület keskeny utcáiban lévő raktárak nagy forgalma miatt idő előtt tönkre mennek a járdák, mert a nagysúlyu teherautók rakodás közben a járdán parkolnak, s rongálják a burkolatot. az uthálózat korszerűsítésének idei tervében éppen ezért teherbíróbb burkolattal látják el a kijelölt szakaszokat. az idén például a hajós utcában, a Lázár utca-bajcsy zsilinszky ut közötti szakaszon az uttest és mindkét oldalon a gyalogjárda is szilárdabb burkolatot kap. hasonló munkákat végeznek a lovag utca teljes hosszában, az uttesten és a járdákon is. a sziv utca járdáin, a lövölde tér-népköztársaság utja közötti szakaszon szintén új burkolatot építenek. ezenkívül 1973. második felére mintegy 300 ezer forint összeget tartalékolnak az időközben felmerülő sürgős javítások elvégzésére.

a kerület több évre szóló közvilágítási programját az elmúlt év végéig sikerült megvalósítani. a fővárosi tanács közmű- és mélyépítési főigazgatósága ebben az esztendőben többek között az élmunkás hidnak és lejáróinak jobb, korszerűbb megvilágításáról gondoskodik. ugyancsak idei feladat: a kodály köröndön lévő szobrok és az azokat övező platánfák új megvilágítása. /mti/

bb.5. / teherbíró...afolyt./

a kerület több évre szóló közvilágítási programját az elmúlt év végéig sikerült megvalósítani. a fővárosi tanács közmű- és mélyépítési főigazgatósága ebben az esztendőben többek között az élmunkás hidnak és lejáróinak jobb, korszerűbb megvilágításáról gondoskodik. ugyancsak idei feladat: a kodály köröndön lévő szobrok és az azokat övező platánfák új megvilágítása. /mti/

--

b.6. avarkori leletek feldebrőn

vid/p ká hgy

1973. április.12.

a heves megyei feldebrő község már a 7. században jelentős település volt - erről vallanak azok a leletek, amelyeket egy ősi temető feltárása közben találtak. az egrí dobó istván vármúzeum régészei a község belterületén 14 avarkori sirt tártak fel. a föld alól ezüst ruhadiszek, öntött csattok és egyéb használati tárgyak kerültek elő. a sírokban talált diszes agyagedények ügyes-kezü fazekasmester, vagy mesterek alkotásai.

a régészek a leletekből arra következtetnek, hogy feldebrő az avar birodalom egyik határtelepülése volt.

a községi tanács helytörténeti muzeum létrehozását határozta el, ahol a település történetének dokumentumait állítják majd ki. /mti/

--

bb.7. jogtalan haszon miatt gazdasági bírság

i tf/fk/o hi hgy

1973. április.12.

több mint másfél millió forint gazdasági bírságot szabott ki a kaposvári megyei bíróság a kadarkuti fogyasztási és értékesítő szövetkezetre, mert -a belkereskedelmi minisztérium indítványára megindult eljárás során - a bíróság megállapította, hogy a szövetkezet burkolt ügynöki tevékenységet folytatott, amit adás-vételi szerződéssel leplezett. üzletszerzői 1970. februárjától 1971 májusáig szinte az egész országban dolgoztak. felkutatták a vállalatoknál elfekvő árut, s erre vevőt szereztek. a termékeket a szövetkezet megrendelte, s megfelelő haszonnal adta tovább. hozzá azonban csak a számla érkezett, az árut az eladó egyenesen a vevőhöz küldte. az üzletszerzők a különböző vállalatoktól megrendelést is elfogadtak: megkeresték a szállítót, küldték az árut, a szövetkezet pedig megfelelő haszonért intézte a számlákat. a bíróság megállapította, hogy a kadarkuti fogyasztási és értékesítő szövetkezet az alapszabálya nem hatalmazta fel ügynöki tevékenysége, s erre egyébként sem kapott engedélyt. a szocialista gazdálkodás elveivel ellentétes tevékenységével a szövetkezet jelentős anyagi előnyre tett szert, ezért a bíróság arra kötelezte, hogy 1 millió 581 ezer forint gazdasági bírságot fizessen. /mti/

NA

-5-

bb.8. sikkasztott , lopott - egyévi és nyolchónapi szabadságvesztés

i bc /fk/o hi hgy

1973. április.12

Szerencse József 20 éves szegedi lakos jegykezelőként dolgozott a 10. számú aköv szegedi vállalatánál, illetve a 20. számú volán vállalatnál és sorozatosan elsikkasztotta a gondjaira bízott jegyek és bérletek árát. a pénzen kívül különféle használati tárgyak is „érdekelték”, „szegeden egy udvarból kitergett ruhaneműket emelt el, forráskúton pedig behatolt egy lakásba, amikor senki sem tartozkodott otthon, s táskarádiót és készpénzt vitt el. zsebrádiót lopott szállásadójától is, ahol albérlőként lakott. a készülékeket eladta, illetve elzálogosította.

Szegedről később a fővárosba jött, ahol újabb bűncselekményeket követett el. egyszer az éjszakát a népköztársaság utján egy ház pincéjében töltötte. a pincében egy éttermi italraktár is volt, ahova az ajtót felfeszítve behatolt, s onnan palackos borokat lopott. a x. kerületben két élelmiszerüzletben is „járta”, éjszaka, az ajtóról eltávolította a lakatokat, s a helyiségekből készpénzt és élelmiszereket vitt el. ezenkívül lopott a Garay téri egyik árudából és egy VII. kerületi kisvendéglőből is. egy alkalommal az egyik budapesti áruház óvodahelyiségének folyosóján éjszakázott Szerencse, de amikor reggela rendelésből elloptott orvosi fecskendővel és 12 injekciós tűvel el akart távozni, lefűlelték és értesítették a rendőrséget.

a központi kerületi bíróság Szerencse Józsefet egyévi és nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte és kártérítésre kötelezte. az ügyész tudomásul vette a bíróság döntését, abban Szerencse is megnyugodott, így az ítélet jogerős. /mti/

-6-

bb 9. bő választék mosószeresekből - a minőség sem marad el a külföldi vetélytársakétól

i bé/pá um s b la

1973. április 12.

a nehézipari minisztérium értékelte és elemezte a hazai mosószer-ellátást. megállapította, hogy vegyipari üzemünk bő választékáról gondoskodtak, nálunk csaknem 40 különböző márkájú mosószer vásárolható, jóval több, mint a fejlett ipari államok mosószer választéka. szomszédainknál általában 10, vagy legfeljebb 20 különböző mosószer kapható. a hazai mosószergyártás lépést tart a belkereskedelem mennyiségi és minőségi igényeivel is, a félautomata és automata mosógépekkel egyidőben megjelennek azok a speciális szerek, amelyek ezekben a korszerű berendezésekben a leghatékonyabbak.

az elmúlt esztendőben 11 ezer tonna mosószert adott át a vegyipar a belkereskedelemnek, s ebben az évben már 14-15 ezer tonnát gyártanak. főleg a rendkívül gyorsan népszerűvé vált ultra bio krém termelését növelik, ugyanakkor 47 százalékkal többet állítanak elő a tomi mosószeresekből. a felmérés tapasztalatai szerint a népszerűségi listán vezető mosószeresek minősége megfelel a külföldi vetélytársakénak. ugyanakkor a mosogató és tisztítószerből növelni kell a választékot, mert a forgalomban levő szerek egy része már nem felel meg a követelményeknek, tehát megfelelő „helyettesítő”, kell gondoskodni. /mti/

bb 10. hűtőház és burgonyatároló kombinát épül - fejlesztik a zöldért bolthálózatot

i ol/tr um sb la

1973. április 12.

az idén a zöldért fejlesztési tervei szerint - az állami gazdaságokkal közös vállalkozásban - 800 vagonnyi árut befogadó hűtőház épül a nagyvásártelepen és jövőre adnak át rendeltetésének egy ezer vagonos burgonyatároló kombinátot. a burgonyatároló éves forgalmát előzetesen mintegy 6000 vagonra becsülik. itt kap majd helyet az új csomagoló és a konyhakész termékeket előállító üzem is.

a bolthálózat fejlesztésére, elsősorban az új lakótelepek ellátása érdekében eddig mintegy háromezer négyzetméternyi területet kitévő üzlethelyiséget vásároltak. a megfelelő berendezés nyomán sorra megnyitják az óbudai, a Lágymányosi, a Kőbányai, a Füredi uti, az Újpalotai, az Erzsébeti és az Örs vezér uti zöldért üzleteket.

/folyt.köv./

8.18/um

- 7 -

bb 10. /hűtőház ...folyt./um

egyébként a fejlesztést ösztönzik az egyre növekvő feladatok. napjainkban a főváros zöldség-és gyümölcsszükségletének mintegy 45 százalékát forgalmazó zöldségtől a nagykereskedelmi tevékenységén belül nemcsak több mint 500 saját boltot lát el budapesten, hanem sok közért üzletet is. emellett a különféle vendéglátó egységek, gyermekélelmezési, üzemi vendéglátó-ipari vállalatok, kórházak, bölcsődék legtöbbször ugyancsak a zöldségtől kapja a friss gyümölcsöt és zöldséget.

a mélyhűtött áruk forgalmának bővítése érdekében több boltban, ahol az eladótér arra alkalmas, mélyhűtő puldokat állítanak fel. emelik az önkiválasztó zöldség-gyümölcsboltok számát, s fontosnak tartják azt is, hogy minél több előre csomagolt, mosott, konyhakész /tisztított, szeletelt/ áru kerüljön az üzletekbe, hogy ezzel is könnyítsenek a dolgozó nők második műszakján. /mti/

..-

bb 11. épül a komora - völgyi víztároló - megoldják salgótarján ivóvízellátását

vid/um ká hgy

1973. április 12.

az észak-magyarországi vízmű- és vízgazdálkodási vállalat az idén mintegy ötvenmillió forint felhasználásával folytatja az észak-nógrádi vidék, elsősorban salgótarján, ivóvízellátására szolgáló komora-völgyi víztároló építését. A tervek szerint a negyedik ötéves terv végére készül el, s salgótarján rézére naponta tízezer köbméter egészséges ivóvizet ad majd.

VÁRTÁROLÓ

a komora-völgyi víztárolónál az ipoly áradásakor jelentkező víztöbbletet fogják fel és tartalékolják a száraz nyári hónapokra. a kedvező időjárást kihasználva folytatják a gát alapozását és hozzáálltak a második csővezeték fektetéséhez.

amíg a komora-völgyi rendszer elkészül, az észak-magyarországi vízmű és vízgazdálkodási vállalat, a salgótarjáni városi tanáccsal együttműködve, nyolcmillió forintos beruházással ideiglenes vízművet létesít a mátraszele mellett lévő jános-aknai bányató vizének felhasználásával. /mti/

..-

- 8 -

8.22/um

101000

bb 12. korszerűsödő háztáji gazdaságok - másfél száz háztáji fejőgép a baranyai falvakban

vid/um ká hgy

1973. április 12.

erejüket meghaladó fizikai munkát végeznek a tehenet fejő paraszttasszonyok - állapították meg az állattenyésztési felügyelőség baranyai munkatársai. a kézi fejés - az aratás mellett - a legkeményebb mezőgazdasági munkának számít. amíg azonban a gabona betakarítását teljes egészében sikerült gépesíteni, a teheneket még ma is kézzel fejk a háztáji gazdaságokban. az állattenyésztési felügyelőség munkatársai az áldatlan állapot megváltoztatása végett széleskörű programot dolgoztak ki, amelyet sikerrel valósítanak meg a baranyai falvakban. ma már legalább másfél száz háztáji gazdaságban zümmögnek a fejőberendezések, a gazdáknak csak felügyelniük kell rá. főleg a hagyományos tejtermelő községekben - így például mecsekfaluban, baksán, tengeriben, kékesden és gerdében - hódít a modern állattartási technológia. az állattenyésztési felügyelőség egy-egy központi fekvésű faluban mintagazdaságot alakított ki, amelynek példája nyomán a gazdák korszerűsíthetik az otthoni állattartásukat. az állam teteemes ártámogatást nyújt a háztáji fejőgépek beszerzéséhez. /mti/

..-

bb 13. a miskolciak százmillió forint értékű társadalmi munkája miskolcon

vid/um ká hgy

1973. április 12.

miskolc város tanácsa és a hazafias népfront miskolci bizottsága összegezte a lakosság által végzett társadalmi munka értékét. megállapították, hogy 1972-ben a lakosság több mint tizenötmillió forint értékű munkával járult hozzá a lakóterületek szépítéséhez. elsősorban a külterületi járdák és utak építésére, és a vízellátás-csatornázás javítására fordították a legtöbb munkát. jelentősen növekedett a parkok, játszóterek, zöldsávok területe is.

a számvetés során megállapították, hogy 1960 óta a lakosság társadalmi hozzájárulása a város szépítéséhez értékben megközelíti a százmillió forintot. /mti/

..-

- 9 -

8.30/um

101000

bb 14. a termelőszövetkezetek országos tanácsának

um cz

1973. április 12.

küldöttsége, amely szabó István elnök vezetésével a csehszlovák testvérszervezet meghívására csehszlovákiában tartózkodott, hazaérkezett. a küldöttség megbeszéléseket folytatott a két szervezet közötti együttműködés kérdéseiről, és a szövetkezeti jogalkotás tapasztalatairól. /mti/

--

bb. 15. rendőrségi hírek

tm/11 cz

1973. április 12.

heves megyében szíhalom és kerecsend között egy vasuti átjáró előtt salamon István 37 éves műszaki rajzoló, miskolci lakos személygépkocsijával gyorsajtás közben hogy a vele szemben szabálytalanul előző szántó Gyula 31 éves gépkocsivezető, budapesti lakos által vezetett személykocsival az összeütközést elkerülje, az utpadkára hajtott, majd a vasuti átjáróban felborult. a baleset következtében salamon Judit 8 éves iskolai tanuló, miskolci lakos a helyszínen meghalt. salamon István könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat folyamatban van.

a diósgyőri Lenin kohászati művek építésvezetőségén hangai Gyula 59 éves festő és mázoló, miskolci lakos a figyelmeztetés ellenére ittás állapotban felment a nagy szélben a 7 méter magas csőhidra, ahonnan lezuhant és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mti/

--

bb 16. közlekedési balesetek

tm um cz

1973. április 12.

a x. kerület, bihari ut és fertő utca kereszteződésénél egy mozgásban lévő 13-as jelzésű villamosra akart felugrani veres sándor 20 éves lakatos, pándi lakos, de visszaesett, aminek következtében súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

a xix. kerületben a vöröshadsereg utja és a földvári utca kereszteződésében erdős Lajos 45 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival szabálytalan kanyarodás közben összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetőjét, kun sándor 21 éves gépkocsivezető budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. erdős Lajos ellen eljárás indult. /mti/

--

10.10/u

10/10

- 10 -

bb 17. középiskolás ösztöndíj - a szakszervezetek fejei megyei tanácsának ülése

vid/um ká cz

1973. április 12.

a szakszervezetek fejei megyei tanácsa csütörtökön székesfehérváron ülést tartott. az ülésen a szakszervezetek megyei tanácsának elnöksége beszámolt 1972. évi munkájáról. mint a testület megállapította, 1972-ben tovább javult a szakszervezeti munka megyei irányítása és ellenőrzése, a szakszervezetek termelést segítő, szocialista munkaversenyt szervező és érdekvédelmi tevékenysége. jelentősen előrelépett a szakszervezeti oktatás, a szakszervezeti művelődési intézmények, a települések kulturális központjaiva váltak.

a szakszervezetek fejei megyei tanácsa és az ágazati megyebizottságok sokat tettek a tehetséges munkás-paraszti származású gyerekek továbbtanulásáért. fejei megyében kialakult az általános és középiskolás tanulók segítésének rendszere. külön szakköri foglalkozásokkal, illetve előkészítő tanfolyamokkal segítik a tehetséges munkásgyerekek előmenetelét. a mostani tanévben 3500 általános iskolás és ezer középiskolás tanuló vett részt a foglalkozásokon. a megye vállalatai, üzemei és szövetkezetei által létrehozott megyei tanulmányi alap évi összege eléri az 550 ezer forintot, s ehhez a fejei megyei tanács 250 ezer forinttal, a szakszervezetek fejei megyei tanácsa pedig további 100 ezer forinttal járult hozzá. a segítés új formájaként az idén középiskolai ösztöndíj-rendszert létesítettek: a szociális helyzetű és a tanulmányi eredmény alapján havi 200-400 forintos ösztöndíjat kapnak a fizikai dolgozók középiskolási gyermekei. a középiskolai ösztöndíjban 450 fejei megyei fiatal részesülhet az 1973/74-es tanévben. /mti/

-- Vagyis

bb 18. az űrhajósok napja sárbogárdon

vid/um ká cz

1973. április 12.

az űrhajózás évfordulója alkalmából ünnepséget rendeztek a fejei megyei sárbogárdon. a kis fiatalok és a szovjet katonafiatalok megkoszorúzták a vasutállomás falán lévő gagarin-émléktáblát. az ünnepségen szántó József, a hazafias népfőfront sárbogárdi járási bizottságának titkára emlékezett meg az űrhajózásról és az első hős űrhajósról, Jurij Gagarinról. /mti/

--

- 11 -

10.37/um

felhasználható 17.30 óh után !!

bb 19. képzőművészeti kiállítás szombathelyen

vid/um ká cz

1973. április 12.

pirchala imre festőművész és hadik gyula szobrászművész közös kiállítása csütörtökön nyílt meg a szombathelyi forradalmi múzeumban. harminc akvarell-pasztell és akvarell-tus kép, valamint 12 portré szobor látható a kiállításon. ismert költőket, írókat, művészeket, zeneszerzőket ábrázolnak az ólomszobrok. /mti/

--

bb 20. orvostudományi diákköri konferencia szegeden

vid/um ká cz

1973. április 12.

az idén a szegedi orvostudományi egyetemen rendezik meg az országos orvostudományi diákköri konferenciát. a háromnapos eseménysorozatot csütörtökön az egyetem szemészeti klinikájának előadótermében dr. szontágh ferenc egyetemi tanár, a vendéglátó intézmény rektora nyitotta meg, s köszöntötte a budapesti, a debreceni és a pécsi társegyetemekről szegedre érkezett vendégeket.

a háromnapos tanácskozáson a hallgatóknak csaknem 80 tudományos dolgozatát ismertetik. a konferencia szombaton délután díjkiosztó ünnepséggel zárul. /mti/

--

k

bb 21. a szegedi józsef attila tudományegyetem disz doktorává avatták dr. a.i. oparin akadémikust

vid/um kz cz

1973. április 12.

csütörtökön a szegedi józsef attila tudományegyetem disz doktorává avatták dr. a.i. oparin akadémikust. az ez alkalomból rendezett ünnepi tanácsülésen ott volt a társadalmi, a tudományos és a közélet számos vezetője. az ünnepi ülést dr. mártia ferenc egyetemi tanár, a szegedi egyetem rektora nyitotta meg, majd dr. maróti imre, a szegedi egyetem természettudományi karának dékánhelyettese méltatta a.i. oparin munkásságát.

/folyt.köv./

12.30/um

- 12 -

bb 21. /a szegedi ...folt./um

hangsúlyozta, hogy oparin professzor, korunk kiemelkedő tudósa, nem csak teoretikus. az alkalmazotti kutatásokban is kiemelkedő t alkotott. az élet eredetével összefüggő vizsgálati keretében foglalkozik az enzimek szerkezetével, a növényi szervezetben betöltött szerepük kutatásával. ilyen irányú tevékenységének közvetlen gyakorlati, például élelmiszeripari, élelmiszerbiológiai jelentősége is van.

mint alkotó tudós részt vállalt korunk hatalmas mozgalmában, a békeharcban, hogy az élet megmaradjon és kiteljesedjen földünkön, a szovjet béke... valamint a béke világtanács tagja illetve alelnöke. tudományos munkássága, közéleti tevékenysége a modern, alkotó materialista tudós példaképe.

az indoklás után a természettudományok disz doktorává avatták a neves szovjet tudóst. a szegedi egyetem rektora és az egyetem tanácsának tagjai honoris causa szavak kíséretében és kézfogással fogadták a szegedi egyetem disz doktorává a.i. oparint. az erről szóló diplomát dr. mártia ferenc nyújtotta át.

ezután a.i. oparin olvasta fel doktori értekezését és mondott köszönetet felavatásáért. /mti/

--

bb. 25. időjárásjelentés

il hgy

1973. április 12.

a meteorológiai intézet jelenti április 12.-én 12 órakor

hűvös marad az idő.

közép-európa térségében fokozatosan nyugalomba jut a sarkvidéki származású hideg levegő. mérséklődik a szél és már csak néhány helyen fordul elő futó eső, az alpok és északi-kárpátok magasabb helyein havazás. a hőmérséklet mélyen az évszaknak megfelelő alatt van, a nappali maximumok 6-8 fokkal alacsonyabbak, mint a utolsó 10 év átlaga. meleg, nyáriás időjárást csupán a szovjetunió európai területének keleti felén találhatunk. a kárpát medencében és környékén a következő 36 óra időjárását is a nyugalomba jutott hideg levegő határozza meg.

/folyt.köv./
13.05/il

10/13/47

- 13 -

t

bb. 25./ idő folyt./ 11

hazánkban szerdán változóan felhős volt az idő, a dunántul nagyrészen és a déli határvidéken 2-6, máshol 6-12 órán át sűrűtött a nap. a hőmérséklet napközben 10-16 fokra emelkedett. Adu-
nántul déli részén és a duna-tisza közén szórványosan előforduló
esők voltak, sőt a nyugati megyék egy-két helyről havas esőt is
jelentettek. a lehulló csapadékmennyisége csak néhány helyen ha-
ladta meg az 5 és csak misinatetón érte el a 9 mm-t. csütörtök
hajnalra, szeszélyes területi eloszlásban 0, plusz 7 fokig hült
le a levegő. ma délelőtt felhőátvonulások voltak, szórványos zá-
poresökkel. kékestetőről havazást jelentettek. 11 órára 5-10 fokig
emelkedett a hőmérséklet.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi közértéke 8,9 fok volt,
a százéves átlagnál 1,3 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre
átszámított légnyomás 758 mm, alig változik.

Áuna vizállása budapestnél ,2,7 méter.

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős idő, szórványosan előforduló záporesökkel,
a hegyeken hózáporral. mérsékelt, főként a nappali órákban időként
élénk nyugati, északnyugati szél. az évszakhoz képest hideg idő
tovább tart. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1,
plusz 4. LEGMAGASABB NAPPALI HŐMÉRSÉKLET PÉNTEKEN 0-14 FOK
KÖZÖTT

távolabbi kilátások kedd reggeli:

felhőátvonulások szórványos futó záporokkal. a nappali hő-
mérséklet kissé emelkedik. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek
0, plusz 5 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte
12, később 16 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csa-
padék az ország területének 10 százalékában várható./mt1/

13.10/11

Tó118

--

- 14 -

bb 22. bizottságok foglalkoznak a tanácsstagi jelölőgyűléseken
elhangzott javaslatokkal

ő vid/pr gk um hi cz

1973.április 12.

a márciusban lezajlott tanácsstagi jelölőgyűlések jegyző-
könyveit bizonyítják: a városok és falvak népe a gazda szemével
figyeli szűkebb hazája, lakóhelye fejlődését, gyarapodását,
büszke az eredményekre s tevélegesen részt kér a gondok enyhítésé-
ből, a sürgető teendők elvégzéséből. a közérdekű hozzászólások,
javaslatok és indítványok tízezreinek legtöbbször a leendő tanács-
tagoknak ad majd munkát, a javaslatok nagy részének valóra vál-
tásán azonban már most tevékenykednek a tanácsok.

budapesten a kerületi tanácsok ezekben a napokban alakít-
ják meg azokat a bizottságokat, amelyek rangsorolják majd a jelölő-
gyűléseken elhangzott közérdekű javaslatokat. az igények és a
lehetőségek összevetése, gondos mérlegelése után döntenek arról,
hogy mit kell az idén elvégezni, s melyek azok a javaslatok, amelye-
ket csak a következő esztendőkre terveinek kialakításakor vehetnek
figyelembe. sok ezer budapesti kapott már s kap még levelet
mostanában kerületi tanácsától: értesítik, hogy a jelölőgyűlési
hozzászólásában szóvá tettek elvégzésére mikor s milyen módon tud-
nak sort keríteni. reális igények kielégítését kérték-sürgették
a xvii.kerületiek, a rákoskeresztúriak, rákoscsabaiak - tanusit-
ták a hivatalos tanácsai válaszlevelek: már az idén augusztusban be-
tegeket fogadhat az új szakorvosi rendelőintézet a ferihegyi
uton, 100 személyes óvodává alakítják át a rákosvölgye tsz zrinyi
utcai épületét, az új tanév kezdetére elkészül a ferihegyi uti
tanuszoda. csoportosította már a jelölőgyűléseken elhangzott
javaslatokat a zuglói tanács is: a legvaskosabb dosszié címzett-
je a budapesti közlekedési vállalat .ebben a városrészben
jószerivel minden jelölőgyűlésen szóba került a tömegközlekedés
helyzete, a kerepesi uti és a füüredi téri lakók a 62-es és a 67-
es villamosok sűrítését kérték, a 64-es villamosok utvonalaának meg-
hosszabbítását sürgették. szóba került a közlekedés a belvárosi
jelölőgyűléseken is, itt főként a forgalom kellő biztonságát hiá-
nyolták. javaslataik: állítsanak fel jelzőlámpát a dimitrov téri
csarnok előtti gyalogátkelőhelynél s fessenek stopvonalat az ut-
testre az akadémia utca legveszélyesebb sarkánál. a belvárosban
egyébként a gázprogrammal kapcsolatos ikv-tevékenységet marasz-
talták el a legtöbben, kispeszen viszont az utcák, utak állapota
késztette felszólalásra a legtöbb lakót. megnyugtató válasz a ta-
nácsstól: az idén már nagyobb összeget fordíthatnak a járdák asz-
faltozására s 26 utcában - köztük a kiserdei játszótérhez veze-
tő uton, - javítják meg a közvilágítást.

↓ meg
/folyt.köv./

Tó1140

- 15 -

bb 22. /bizottságok ... folyt./um

a külső városrészek közül a xvi. kerületben jegyezték fel a legtöbb, szám szerint 582 közérdekű javaslatot, legtöbbjük a kommunális ellátás javítását szorgalmazza. a legnagyobb gond cinkota és árpádföld vízellátása - éppen ezért a kerületi tanács az idén és a következő esztendőben fejlesztési alapjának legnagyobb hányadát a vízhálózat bővítésére fordítja. számos kerületben adott témát a kereskedelmi ellátás, így budapest legnépesebb városrészében, a xi. kerületben is. az igények és a lehetőségek szerencsés találkozása: az idén összesen félezer négyzetméternyi szolgáltatási hálózattal gyarapodik a kelenföldi lakótelep, új patyolat-üzletet, cipőboltot és fodrászszaküzletet építenek s nagyméretű élelmiszeráruházat hoznak tető alá a szakasits árpád ut és a tétényi ut sarkán.

a jelölőgyűlések örvendetes tapasztalata, hogy a feladatok elvégzéséhez sok helyütt ajánlottak fel társadalmi munkát a lakók. szombathelyen például már dolgoznak is az önkéntes munkások a kért tömegsporttelep kialakításán, s jóllehet még egy hónap sem telt el azóta, hogy óvodát sürgettek a kőszegiek, máris mélyülnek a gyermekintézmény alapjai az „önkéntesek”, szorgos keze munkája nyomán. sárváron csónakázótó kialakításán és parkerdő telepítésén dolgoznak, bajánsenyén máris egy kilométer hosszú járdát építettek az őrségi falvakban, ahol az utak rossz állapotát kifogásolták a választók, 32 kilométer hosszú földut javítását végezték el. szilárd burkolatú járdák épülnek a tanács és a lakosság összefogásával kishartyánban is, kövezik a község egy másik utcáját s járdát építenek a karancskesztek is. a jelölőgyűléseken elhangzottak alapján döntött úgy a szolnoki városi tanács is, hogy intenzívebben folytatják a földutak burkolását, s a következő négy esztendőben szolnok minden utcájában - legalább az egyik oldalon - szilárd burkolatú járdát építtetnek.

szolnokon is, másutt is kevés az óvodai hely. a zagyvartói városban rövidesen átadják a 150 személyes ságvári körüti óvodát, s jövőre vehetik birtokukba a város apróságai az új óvodát a zagyva-parti lakótelep. száz gyermeket befogadó óvoda épül a kolozsvári uton is. a nógrád megyei vanyarcon javasolták: épüljön új iskola a községben. a lakosság nemcsak jelentős értékű társadalmi munkát ajánlott fel az iskola építéséhez, de kész családonként 400-500 forinttal hozzájárulni a beruházás költségeihez is. vállalatok, üzemek egészítették ki a komló-i tanács beruházási alapját az új lakónegyed óvodájának bővítéséhez: a szénbányák az épület külső-belső vakolását, a vízmű szocialista brigádjai a vízcsőfektetést és a csatornázást végzik, míg a hőszolgáltató dolgozói a távfűtésről gondoskodnak. a segítség együttes értéke eléri a háromnegyed millió forintot, s ami a legfőbb, az esztendő végén újabb félszáz gyermek részesülhet óvodai gondozásban.

/folyt.köv./

- 16

13.25/um

Tóth

bb 22. /bizottságok ... 2.folyt./um

kommunális ellátás, szolgáltatás, közlekedés, egészségügy - a legtöbb jelölőgyűlési felszólalás témája. a szeged környéki tanyavilágban jobb egészségügyi ellátást kértek, csengelei község téesszei azt mérlegelik, hogy közösen vásárolnak autóbust is koláskori gyermekek szállításához, csak anyagot kértek a vízvezeték-építéshez a komárom megyei falvakban, s az elhangzottak alapján legkevesebb 120 000 óranyi társadalmi munkára számíthatnak komlón. /mti/

--

bb 23. madárvédelmi ifjúsági táborok a pilisben

vid/um kz cz

1973. április 12.

a pilisi parkerdőgazdaság már négy éve foglalkozik szervezeten madárvédelemmel. azóta mintegy 2000 odut és 80 etetőt helyeztek ki a pilisben fészkelő kb. 120 madárfaj védelmére. az érdekes természetvédelmi munkába, amely országos jelentőségű kezdeményezés, bevonják a fiatalokat is. a parkerdőgazdaság ifjúsági madárvédelmi munkatáborokat szervez. jóllehet a munka zöme a nyári szünetre, júniusra esik majd, már most, a tavaszi szünetben is volt néhány napos táborozás. a fiatalok megismerkedtek a tennivalójukkal, ellenőrizték az első költési időben elfoglalt mesterséges fészkeküket.

elsősorban a parkerdőgazdaságot körülvevő iskolák itatása kapcsolódik be a munkába, de várják az érdeklődőket az ország egész területéről. nyáron ellenőrizik, karbantartják majd a berendezéseket, amellelt bekapcsolódnak a madártani intézet gyűjtési munkájába is. közben eddig még meg nem vizsgált kérdésekre, így például arra igyekeznek választ kapni, hogyan lehet az énekes madarakat nagyüzemi fészkekkel megtelepíteni. több természetvédelmi előadást hallgatnak majd meg, növény-és állattismereti gyakorlati tanulmányokat is folytatnak a fiatalok, megismerik közelebbről az erdőgazdasági munkát. mivel egyidejűleg a parkerdőgazdaság a magyar tudományos akadémia állathangtárának kutatócsoportjával közösen gyűjti a pilisi madárhangmuzeum anyagát, a fiatalok megtanulják azt is, hogyan lehet fényképezőgéppel, magnóval gyűjteni anélkül, hogy a természet értékeit megkárosítanák. /mti/

--

- 17 -

13.30/um

Tóth

t

bb 24. szavazási tudnivalók

1 pr/tm um cz

1973. április 12.

vasárnap több mint 7 millió választópolgár járul az urnákhoz, dönt szavazatával 67.114 helyi tanács tag személyéről. a szavazás módjának legfontosabb technikai tudnivalói közé tartozik, hogy a szavazóhelyiségek április 15-én általában reggel 6 órától délután 6 óráig tartanak majd nyitva, a helyi körülmények ismeretében azonban az illetékes választási elnökség a szavazókörök reggel 5 órai megnyitását is elrendelheti. a nyitvatartási időt a szavazatszedő bizottság is meghosszabbíthatja egy órával, ha a névjegyzékbe felvettek együtöde, vagy ennél többen - 18 óráig még nem adta le voksát. délután 6 óra előtt csak akkor lehet a szavazást lezárni, ha a névjegyzékbe felvett valamennyi állampolgár szavazott, vagy csak olyan választó voksa hiányzik, akiről nyilvánvaló; megjelenése elháríthatatlan okok miatt - például elutazott - nem is várható. a választási szervek munkáját nagymértékben megkönnyíti, ha a névjegyzékbe felvettek már a reggeli, vagy a délelőtti órákban leadják szavazatukat.

a választójogosultaknak küldött értesítésben annak a szavazókörnek a címe is szerepel, ahová az illető tartozik. erről egyébként az utcákon kifüggesztett hirdeményekből is meggyőződheti. jó, ha ezt az értesítést mindenki magával viszi, és átadja a szavazatszedő bizottságnak; voksolhat azonban enélkül is. személyazonosságát azonban feltétlenül igazolnia kell, a szavazatszedő bizottság visszautasítja azt a választót, aki nem tudja magától a szavazás lezárásáig személyi igazolvánnyal, vagy kivételesen más, hitelt érdemlő okirattal igazolni.

a szavazóhelyiséget felkeresők a szavazatszedő bizottságtól - kitéjük igazolása után - egy borítékot és egy szavazólapot kapnak, s beléphetnek a függönnyel, vagy más módon szeparált fülkékbe. a fülkében egyébként egyszerre csupán egy választó tartózkodhat - kivéve természetesen azt az esetet, ha az illető irástudatlan, vagy testi fogyatékosága miatt segítségre szorul.

a szavazólapon a választókerület - jelölőgyűlésen elfogadott - egy vagy több tanács tag-jelöltjének neve szerepel - több jelölt esetén abc-sorrendben. ha a választókerületnek csupán egy jelöltje van, a ráadott voks esetén a szavazólapot változtatlanul kell hagyni. a jelölt ellen a név áthúzásával lehet szavazni. ha a szavazólapon két vagy három jelölt neve szerepel háromnál több tanács tag-jelöltet egyetlen választókerületben sem állítottak/, akkor közülük csak egyet lehet választani.

/folyt.köv./

13.35/um

Tóth²⁰

- 18 -

bb 24. /szavazási ...folyt./um

ezért a szavazónak félreérthetetlenül meg kell jelölnie, hogy ki nyerte el bizalmát. ez esetben a kiválasztott nevet meghagyja a szavazólapon, a többit pedig áthuzza. valamennyi név törtétele az összes jelölt ellen leadott érvényes szavazat, érvénytelen azonban a voks, ha azon egy névnél több marad. az a szavazat is érvénytelen, amelyről nem lehet megállapítani, hogy kire adták, s az is, amelyet nem hivatalos szavazólapon adtak le.

a szavazólapot még a fülkében kell borítékba tenni, majd a szavazatszedő bizottság előtt elhelyezett urnába dobni. a lakásokon fekvő betegeket, a járóképtelen választókat a szavazatszedő bizottság két tagja mozgóurnával keresi fel. ehhez azonban az szükséges, hogy néhány nappal a választás előtt értesítsék a helyi tanács választási csoportját, vagy legkésőbb a választás napján a szavazatszedő bizottságot./mti/

bb 26 .folytatja munkáját az uttoróvezetők v.orszáos konferenciája
t pr/gg um hi hgy

1973. április 12.

csütörtökön hat munkabizottságban folytatta tanácskozását az uttoróvezetők v. országos konferenciájának 400 küldötte.

az első szekcióban megvitatják a szövetség politikai, gyermekszervezeti jellege erősítésének módjait. a magyar uttorók szövetsége az mszmp gyermek-szervezete, tevékenységének politikai jellegét az az elhivatottság jelenti, amellyel részt kér, vállal a szocialista ember neveléséből, a felnövekvő nemzedék előkészítéséből az ifjúkorra, a felnőtt életre. a szövetség politikai jellegét céljának és tevékenységének harmóniája adja. a második szekció témája: az uttoró szövetség nevelőmunkájának eszközei, módszerei, azok felhasználása a szocialista demokratizmus érvényesítése, továbbfejlesztése érdekében. a szövetség már kialakult módon készíti el évi programját, amelyeknek gerince a nevelés valamennyi területével kapcsolatos feladatokat összefogó próbarendszer. a harmadik szekció a párt, a kisz és az uttoró szövetség kapcsolatát elemzi - a téma időszerűségét mi sem bizonyítja jobban, hogy az mszmp x. kongresszusa is felhívta a kisz figyelmét: nagyobb gondot foglalkozzon az uttoró szövetség szocialista szellemű nevelőmunkájának segítésével, a szövetség tevékenységének támogatásával. a negyedik szekció arról tanácskozik, milyen a uttoró elnökségek irányító munkája, mik a felnőtt vezetők és a gyermek önkormányzati szervek kapcsolatának tapasztalatai. az egyes vezetési formák tartalma ma még kialakulatlan, s a téma már azért is időszerű, mert az uttorócsapatoknak csupán egy részében jutott el a közösség az önkormányzati szintre, s a csapatoknak csak kisebb hányadában tevékenykednek megfelelő hatékonysággal az uttorótanácsok.

/folyt.köv./

Tóth²⁵

- 19 -

bb 236. /folytatja ...folyt./um

az ötödik szekcióban az uttoró szövetség társadalmi és családi kapcsolatait elemzik, szem előtt tartva, hogy a szövetség csak akkor tud eleget tenni nevelési feladatainak, ha e munkához hozzájárul a társadalom valamennyi szervezte, ha együttműködésre kész minden állami és társadalmi szerv, intézmény, s a család is, ha a társadalom saját ügyének tekinti a gyermekek nevelését. végül a hatodik szekcióban a kisdobosok és az uttorók kötelességeiről, jogairól, a vezetőik és a vezető szervek választásáról tanácskoznak.

a szekcióüléseken elhangzottak pénteken plenáris ülésen összegzik. /mti/

--

bb 27. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 1 3 óráig:

se um hgy

1973. április 12.

1. budapesti választási elnökség elnökének nyilatkozata
2. csempézik az alagutat
3. ismét árusítható a blaupunkt
4. szakorvosi rendelő kispesten
5. új fények terézvárosban
6. avarkori leletek
7. jogtalan haszon miatt birság
8. szabadsávvesztés sikkasztásért
9. mosószeres
10. hűtőház épül
11. komora-völgyi víztároló
12. háztáji gazdaságok
13. társadalmi munka miskolcon
14. tot küldöttség
15. rendőrségi hírek
16. balesetek
17. középiskolás ösztöndíj
18. űrhajósok napja sárbogárdon
19. kiállítás szombathelyen
20. diákköri konferencia szegeden
21. díszdoktorrá avatták oparin akademikust
22. jelölőgyűlések tapasztalatai /összefoglaló/
23. madárvédelem
24. hogyan szavazzunk?
25. időjárásjelentés
26. uttoróvezetők konferenciája
27. hírjegyzék

/mti/

To/435

--
- 20 -

bb 28. évente 600 tonna természetes kaucsuk malaysiából - konferencia a technika házában

t kg/tr um s b hgy

1973. április 12.

a technika házában csütörtökön kétnapos konferencia kezdődött a kaucsuk feldolgozásának legújabb kutatási eredményeiről. a malaysiai természetes kaucsuk termelők tanácsának szakértői tartanak tudományos előadásokat több mint 100 magyar szakembernek.

a világon évente felhasznált természetes kaucsuknak több mint egyharmadát malaysiai fákból csapolják. a különféle minőségű kaucsuk osztályozására új kémiai vizsgálaton alapuló módszert dolgoztak ki, amely lehetővé teszi, hogy magas műszaki követelményeknek megfelelő termékeket gyártsanak a természetes kaucsukból. így a móguminál jobbminőségű téli autógumit, szigetelést, hosszabb élettartalmú tornacipőt lehet készíteni. sokféle az épületek alapjait is gumitömbökre rakják, hogy megakadályozzák a házak rázkodását.

a magyar ipar az évente feldolgozott mintegy 14.000 tonna természetes kaucsukból körülbelül hatszáz tonnát vásárolt malaysiától. a tanácskozás tapasztalatait a hazai gumigyártásban is várhatóan hasznosítani lehet. /mti/

--

bb 29. összeült a kisz kb egyetemi és főiskolai tanácsa

t pr/gg um hi hgy

1973. április 12.

csütörtökön a szolnoki kilian györgy repülő műszaki főiskolán megkezdődött a kisz kb egyetemi és főiskolai tanácsának két napos értekezlete.

a kisz vezetők - fontos témaként - azt elemzik, hogy a felsőoktatási intézmények kisz szervezeteiben hogyan folyik a hazafias, internacionalista és honvédelmi nevelés. az előterjesztést követő vitában megfogalmazódott az a vélemény, hogy a hazafias nevelésben ma még sajnos sok a sablonosság - a kisz-nek a hagyományok közösségformáló erejét kell a nevelés szolgálatába állítani, a hallgatók érzelmi kötődését kell erősíteni. hatékonyabbá kell tenni a „honvédelmi ismeretek”, elnevezésű tantárgy oktatását, erősíteni az egyetemek, a főiskolák kapcsolatait a néphadsereggel, a munkásorséggel, az mhsz-szel és az ifjugárdával. az igazi hazafiság tettekben nyilvánul meg - hangsúlyozták a tanács tagjai, s bár a szocialista hazafiság a haladó hagyományok ápolását is jelenti, az elsősorban nem a múltból, hanem a jelenből és a kommunista fejlődés távlatából táplálkozik.

/folyt.köv./

- 21 -

1403/um

To/435

bb 29. /összeült ..folyt./um

csütörtöki ülésén foglalkozott a tanács a felsőoktatási kisz szervezetek társadalmi, közéleti tevékenységével is. megállapították, hogy a hallgatók közéleti tevékenysége az oktató-nevelő munka eredményessége miatt is igen jelentős, mert az egyetemek, főiskolák feladata olyan kommunista szakemberek képzése, akik majdani hivatásuk gyakorlásával szükségszerűen velejáronak tartják a szocialista demokráciát./mti/

bb 30. a világ élvonalában a magyar kemping gumicikkek - nevet változtatott az ogv - sajtótájékoztató az újabb törekvések-

ról

t bé/pá um sb hgy

1973. április 12.

a jövőben taurus elnevezéssel kerülnek forgalomba a hazai és a külföldi piacon a magyar gumipar jó minőségű termékei, s ezzel egyidőben a taurus nevet vette fel az országos gumipari vállalat - jelentette be csütörtöki sajtótájékoztatóján dr. horváth lászló vezérigazgató, a magyar sajtó házában.

a bika emblémát és a taurus elnevezést már 90 évvel ezelőtt alkalmazta a magyar gumipar és ez a név ma is ismert, jegyzett a külföldi piacon, a névváltoztatás egyben új szándékokat és vállalati politikát is takar. ez a vállalatpolitika már a szocialista integrációra, az ésszerű termék szakosodásra épül. ezek szerint a jövőben elsősorban a kempingáruk, valamint a nagynyomású csövek és a gumiabroncsok gyártását fejlesztik. ezek közül a palma matracok és a különböző kempingáruk előállításával már előkelő helyet foglalnak el, a világtermelés 15 százalékát állítják elő, és legtöbbit exportálnak. hasonlóan vezető szerepet vívtak ki a nagynyomású gumitömlők előállításában, s ennek egyes speciális fajtáiból a világtermelés 40 százalékát adja Magyarország. a jövőben az ugynevezett acélradial broncs-gyártásban is hasonló nemzetközi pozíciót kívánnak elérni.

a nagyszabású fejlesztési célok megvalósítását részben külföldi licencvásárlással, másrészt a saját kutató és fejlesztő intézetük 350 szakemberének szellemi termékével biztosítják. mindehhez természetesen számottevő beruházásra van szükség, amelynek összege a jelenlegi ötéves tervben meghaladja a 2 milliárd, a következő tervidőszakban pedig megközelíti az 5 milliárd forintot. ezekkel a nagyszabású fejlesztésekkel 1980-ig megháromszorozza árbevételét a taurus gumipari vállalat./mti/

- 22 -

14.07/u

10/1935

bb. 32. megnyitották a szolnok megyei műszaki heteket

vid kz/il hgy

1973. április 12.

csütörtökön a megyeszékhelyen megnyitották a szolnok megyei műszaki heteket. az április 12-től május 16-ig tartó tudományos rendezvénysorozat bevezetőjeként vizgazdálkodási ankétot tartottak a vizgazdálkodás népgazdasági szerepe, a kiskörei vízlépcső a kö-
~~zvetlen~~ vidéket érintő hatása, valamint a tanácsok vizgazdálkodási feladatai szerepeltek a napirendjén.

a műszaki hetek további programjában olyan fontos kérdések szerepelnek mint a környezetvédelem, a lakásépítés műszaki, gazdasági helyzete, ahűtőgépgyártás fejlesztésének programja, de foglalkoznak majd a dolgozz hibátlanul munkarendszer kiszélesítésének a lehetőségeivel is. a közlekedési szakemberek a legkorszerűbb vasuttechnikai kérdéseket, az elektronikus számítógépek alkalmazását vizsgálják. napirendre kerülnek a zártrendszerű mezőgazdasági termelés korszerű módszerei is./mti/

bb. 31. a fiatalok már ismerkednek - a vörös csillag traktorgyár kisz küldöttsége a győri magyar vagon és gépgyáran

vid kz/il hgy

1973. április 12.

a vörös csillag traktorgyár mint az már közismert 1973. július elsejétől szervezetileg a győri magyar vagon- és gépgyárhoz tartozik majd. megváltozik a gyártmány szerkezete is. a szántó- és vontató traktorok, a földmunka- az utépitő-, a szállító és a rakodó gépek gyártását fokozatosan megszünteti, s ezek helyett elsősorban a közúti járművekhez szükséges futóműveket és különféle alkatrészeket készít.

a fővárosi gyár kisz bizottságának küldöttsége csütörtökön el látogatott a leendő anyavállalathoz, hogy megismerkedjen kisz fiataljainak mozgalmi életével, termelési eredményeivel, s nem utolsósorban annak gyártmányaival.

a vendégeket ferenczi lajos, a győri nagyüzem kisz bizottságának titkára tájékoztatta a gyár 2500 kisz tagjának életéről. többek között elmondta, hogy a gyár fiataljai a járműipari program megvalósítása felett vállalt védnökségük keretében nemcsak a termelési mozgalmakban értek el jelentős sikereket, hanem társadalmi munkával is elősegítették az új gyáregységek kialakítását. a vendégek a nap folyamán meglátogatták a motorgyár- és a hátsóhid gyáregységet, valamint az épülő acélöntödét. különösen nagy figyelemmel kísérték a futóművek gyártását, amely új gyártmányuk lesz majd./mti/

14.00/11

10/1935

- 23 -

bb 33. jogtudományi kérdésekről tanácskozik a xi. országos tudományos diákköri konferencia pécsi szekcióülése

vid/um fm hgy

1973. április 12.

pécsett ünnepi üléssel kezdődött meg csütörtökön a xi. országos tudományos diákköri konferencia állam- és jogtudományi szekciójának három napos programja. a tudományegyetem aulájában rendezett megnyitó ünnepélyen dr. szotáczi Mihály, az állam- és jogtudományi kar dékánja köszöntötte a tudományos diákköri konferencia résztvevőit. hangsúlyozta: a jogázhallgatók a szocialista állam- és jogelmélet időszerű kérdéseit dolgozták fel, témáik szorosan kapcsolódnak a valóságos társadalmi élet gondjaihoz és problémáihoz, s ez teszi különösen értékké munkájukat. az ülészakon külön alszekcióban vitatják meg az állam- és államigazgatási jog, a jogelmélet és a nemzetközi jog, a büntetőjog és a polgári jog, a mezőgazdasági és a munkajog, valamint a jogtörténet témakörében benyújtott 54 pályaművet. a xi. diákköri konferencia jogi szekcióülésén első ízben vesznek részt új felsőoktatási intézményünk, a rendőrtisztai főiskola hallgatói. /mti/

bb 34. országos diákköri konferencia kecskeméti

vid/um fm hgy

1973. április 12.

az egyetemek, főiskolák tudományos diákköreinek 11. országos konferenciája csütörtökön a kecskeméti gépipari és automatizálási műszaki főiskolán folytatta munkáját. a háromnapos értekezésen, a számítástechnikai és automatizálási tagozat rendezésében, hét egyetem és főiskola hallgatójának, ifju kutatójának 41 tudományos munkáját vitatják meg. az ünnepi megnyitó után, a témáknak megfelelően, öt szekció alakult a dolgozatok értékelésére. a legjobb pályaművek közül, amelyek többnyire a termelés gépi programozásával, a számítástechnikai lehetőségeinek szélesebbkörű felhasználásával foglalkoznak négy kerül díjazásra.

a konferencia alkalmából a főiskola új főépületének aulájában bács-kiskun megye ipari üzemének legújabb termékeiből kiállítást nyitottak. többek között bemutatják a kecskeméti magnógyár mk-25-ös magnóját, s számos olyan terméket, amely a megye fiatal műszaki értelmiségének munkáját szemlélteti.

a háromnapos programnak több mint 200 résztvevője van. /mti/

14.30/um

Tólvár

- 24 -

bb 35. nagy a szerepe a gyakorló pedagógusoknak a nevelés-tudományban is - befejeződött a pedagógiai ülészak komárom megyében

vid/um fm hgy

1973. április 12.

komárom megyében - különösen az iskolavárosokban - hagyományai vannak a nevelés- és oktatástudományi kutatásoknak. az utóbbi években mintegy 400 pedagógiai munka készült el. jelentős a megye pedagógusainak tankönyvíró tevékenysége, sok segédkönyv, munkafüzet, tantervbíráló dokumentum, sőt felsőfokú jegyzet látott tollukból napvilágot. ennek a munkának a továbbfejlődését segíti az is, hogy rendszeresen évről évre megyei pedagógiai ülészakot rendeznek.

tatán csütörtökön zárult tudományos napokon simon gyulának, a magyar pedagógiai társaság titkárnak referátuma alapján megvitatják a neveléstudomány időszerű kérdéseit. az előadó elmondta, hogy a legkülönbözőbb kérdésekben, így például a közép-és távlati kutatásokban is biztosan lehet számítani a gyakorló pedagógusokra. ezt bizonyítja többek között, hogy most, amikor a művelődésügyi minisztérium felkérésére a társaság tagjai 1500 javaslatot tettek a tananyag csökkentésére, elgondolásuk 80 százalékban találkozott az ezt kidolgozó szakbizottságok véleményével. a tanácskozáson többek között azzal foglalkoztak, hogy a tervezett tananyagcsökkentés egymagában nem elegendő a tanulóifjúság túlterheltségének csökkentésére. csak a tantestületek egységes munkája, a helyes pedagógiai módszerek alkalmazása hozhat eredményt.

a háromnapos ülészakon foglalkoztak többek között a fővárosi egésznapos iskolák tapasztalataival, az iskolatelevízió szerepével, a felnőttoktatás legújabb módszereivel. /mti/

bb 36. május 24-27. között rendezik meg (Keszthelyi helikoni ünnepségeket

vid/um fm hgy

1973. április 12.

keszthelyen csütörtökön ülést tartott a helikoni ünnepségek szervező bizottsága. ez alkalommal összeállították a május 24-27. között sorra kerülő hagyományos helikoni ünnepségek programját. az ünnepség kulturális bemutatón is vetélkedőin 4.000 középiskolás diák szerepel. az ének-és zenekarok hangversenyein kívül megrendezik az irodalmi színpadok és néptánc-csoportok vetélkedőjét is. ezenkívül többszáz egyéni nevező; hangszerészlista, énekes és versmondó mutatja be tudását. az idei ünnepség kiemelkedő eseménye lesz a május 26-1 program, amikor ezer tagú egyesített kórus ad szabadtéri hangversenyt és lampionos felvonuláson, tűzijátékon, hajókiránduláson kívül sor kerül az együttesek látványos felvonulására is. /mti/

14.35/um

Tólvár

- 25 -

felhasználható a minisztertanácsi kommuniké után !!

bb 37. a számítástechnikai központi fejlesztési program végrehajtása

1 el./um um sb hgy

1973. április 12.

Mint ismeretes, mintegy háromévi hazai és nemzetközi megatapasztalás után a minisztertanács 1971 novemberében hagyta jóvá a számítástechnikai központi fejlesztési programot, amely a szocialista országok számítástechnikai együttműködésébe illeszkedve megzabja a számítástechnikai eszközök hazai gyártásának, fejlesztésének, alkalmazásának, s a szakemberek képzésének elveit.

A program végrehajtását vizsgálva a minisztertanács most megállapíthatja, hogy a munka általában megfelelően halad, a programban részvevő hat gyártó vállalat - a Videoton, a Mém, a Villamosautomatika Intézet, a Telefongyár, a Beloianniz híradástechnikai gyár és az Orion - 1971-72-ben összesen 736 millió forint értékű számítástechnikai eszközt állított elő, ami lényegében meggye-zik a tervvel. Az előirányzatokat a vállalatok nem egyformán teljesítették, a Videoton és a Mém számítástechnikai termelése például túlhaladta az orioné pedig nem érte el az előirányzatot. Mindenesetre a gyártmányfejlesztés általánosságban kielégítő, ami azt jelenti, hogy termékeink egyre inkább a szocialista országok egységes számítógép-rendszeréhez kapcsolódnak. A fejlesztés munka előrehaladásával függ össze, hogy a tőkés országokból származó számítástechnikai alkatrészek importja fokozatosan csökken, s 1973-ra már valószínűleg hazai vagy más szocialista országokból származó alkatrészekből ki tudjuk elégíteni igényeinket.

A KGM vállalatai a IV. Ötéves terv időszakában várhatóan csaknem 8 milliárd forint értékű számítástechnikai eszközt állítanak elő, s ez a mennyiség elegendő a hazai szükségletek, kielégítésére, illetve az állami szerződésben vállalt kötelezettségeink teljesítésére. A KGM vállalatokon kívül a központi fizikai kutató intézet is előállít korszerű kisgyártógépeket, termelésének értéke 1971 és 75 között megközelíti vagy eléri a 800 millió forintot, a KFKI gépei a Videoton gyárban előállított számítógépeket kiegészítik, s exportra is igen alkalmasak.

A számítógépek felhasználása is fokozatosan növekszik, 1970-ben 120, 1971-ben 161, tavaly pedig 181 számítógép működött hazánkban, időközben a meglévő gépek egy részét különféle kapcsolódó berendezésekkel bővítették is. Az új számítógépek üzembe állításának menete a programban megszabott ütemben halad a közlekedés, a hírközlés területén, a pénzügyintézetekben, a kommunális intézményekben, a regionális hálózatban, ennél gyorsabban fejlődött az oktatási és kutatóintézményekben, továbbá a felsőszintű irányítászerveknél. A tervezettnél lassabban terjednek a számítógépek az iparban, a mezőgazdaságban és a kereskedelemben.

[folyt.köv.]

14.53/um

- 26 -

NA 150

bb 37. /a számítástechnikai ...folyt./um

A magyar gyártmányú kisgyártógépek hazai elterjedése a tervezettnél lassabban indult, 1969 végén még mindössze kilenc, 1970-ben 20 ilyen gép működött az országban. Jelenleg 53 hazai gyártású kisgyártógépet használnak Magyarországon. Időközben a szocialista országokból származó számítógépimport is meggyorsult, a múlt év végén a Magyarországon használt számítógépeknek körülbelül a fele itthon vagy más szocialista országokban készült. Igen fontos, hogy az arra illetékesek gyártmánykatalógusokkal, megfelelő információkkal segítsék a hazai és a többi szocialista országban gyártott, az egységes számítógép-rendszerhez tartozó gépek hatékony felhasználását.

A minisztériumok túlnyomó többsége létrehozta a számítástechnikai alkalmazási bizottságot, amely véleményt mond a számítógépek beszerzésével kapcsolatos vállalati elképzelésekről, s elősegíti, hogy a beérkező gépeket mindenütt megfelelően tudják fogadni. A KSH elnöke létrehozta az országos számítástechnika-alkalmazási irodát, amely a számítástechnika alkalmazását országosan koordinálja.

A szakemberképzés a tervek szerint halad. Mind a felsőfoku, mind a középfoku oktatási intézményekben lényegében kialakult a számítástechnikai általános alapképzés. A tudományegyetemek természettudományi karain az 1972-73-as oktatási évben hároméves főiskolai szintű programozó matematikus képzés indult. A felsőoktatásban új ágazatok jöttek létre, amelyek 1973-tól kezdve bocsátanak ki számítástechnikai szakembereket. Maguk az oktatási intézmények is folyamatosan helyeznek üzembe számítógépeket. E célra 1970 óta mintegy 300 millió forintot engedélyeztek számukra.

A központi statisztikai hivatal tovább erősítette a számítástechnikai oktató központot. A számítástechnikai szakembereken kívül a szakma számára vezetőket és oktatókat is képez, sőt a kormány elfogadta azt az ENSZ-javaslatot is, hogy az intézmény 1973 január 1-től nemzetközi számítástechnikai oktató központtá alakuljon át. Az intézmény nemzetközi jellege is nagymértékben segíti a hazai képzést, mivel a fejlesztéshez az ENSZ szervek 2,2 millió dollárral járulnak hozzá. Hazai szakembereken kívül évente 40-50 külföldi számítástechnikai oktató képzését és továbbképzését is ellátja az oktató központ. Ez év végére várhatóan üzembe helyezik a tanfolyam korszerűsítését szolgáló oktatógépet, s folyamatban van a központi épület építése, amely korszerű oktatóhelyiségeivel és felszereléseivel 1974-ben készül el.

[folyt.köv.]

- 27 -

14.53/um

NA 150

bb 37. /a számítástechnikai ... 2.folyt./um

egyébként jelentősen előrehaladt az egységes számítógép-rendszerekhez tartozó berendezések, fejlesztése a többi szocialista országban is. a fejlődés eddigi szakaszában a szocialista országokban elkészített gépek első teljeskörű nyilvános közös bemutatására is rövidesen sor kerül, mégpedig a moszkvai népgazdasági

kiállításon. /mt1/

felhasználható a minisztertanácsi kommuniké után !!

bb 38. tovább bővül a gyermekintézmények hálózata

1 sl/tr umsb hgy

1973. április 12.

a tanácsi szervek, s főként a nőket foglalkoztató vállalatok már hosszabb ideje nagy erőfeszítéseket tesznek gyermekintézmények építésére, a meglévők bővítésére. 1960 és 1970 között 10.500 gyermek részére létesítettek bölcsődéket, 46.300 hellyel bővítették az óvodák befogadóképességét, s újabb 3.700 csoport részére nyitnak iskolai napközi otthonok. a m. pártkongresszus a gyermekintézmények hálózatának további bővítésének szükségességét hangsúlyozta, s felhívta a vállalatokat és tanácsokat, hogy közös erővel ilymódon is enyhítsék a dolgozó anyák gondjait.

a negyedik ötéves terv újabb 8.800 bölcsődei, és 39.000 óvodai hely létesítését írta elő, a tanácsok, vállalatok, szövetkezetek, intézmények összefogásával azonban e tervet túl akarják teljesíteni, most már az a cél, hogy öt év alatt 10.300 bölcsődei és 51.200 óvodai helyet hozzanak létre. ilymódon az óvodák befogadóképessége 1975-re 262.200-ra, a bölcsődéké 50.300-ra emelkedik.

a tervek végrehajtásának menetéről másfél év adatai állnak rendelkezésre. 1971-ben és 1972 első felében összesen 3.360 bölcsődei, és 20.070 óvodai helyet adtak át, ami túlhaladja a felemelt terv időarányos részét, sőt további túlteljesítéssel is számolhatunk. ez indokolt is, mert az említett előrehaladás is csupán enyhíti, de távolról sem oldja meg a gyermekek elhelyezésének gondjait.

/folyt.köv./

15.03/um

MA 15²⁵

- 28 -

bb 38. /tovább bővül ...folyt./um

a következő években lép ugyanis szülőképes korba az 1953-55 között született nagyobb létszámú nőnemzedék, várhatóan növekszik tehát a csecsemők száma. a munkaerőmérleg adatai szerint a negyedik ötéves terv végére várhatóan mintegy 2 millió 200 ezer nő vesz részt a termelő munkában, közülük körülbelül 700.000 lesz a fiatal anya. a gyermekintézmények 1970-ben az óvodáskorúak 53 százalékát tudták befogadni, ez az arány 1975-re 59 százalékra emelkedik. valószínűleg ennél valamivel több gyermeket lehet elhelyezni, mivel az óvodákban szükség esetén több gyermeket vesznek fel az optimális létszámnál, ez azonban a zsúfoltságot növeli. különösen a főváros xv., xvii., xviii., xx. és xxii. kerületében, ezenkívül megyeszékhelyeken, nagy városokban, ipari településeken nagy a zsúfoltság. az utóbbi időben mind az állam, mind a tanácsok és a vállalatok jelentős összegeket fordítottak a gyermekintézményekre, hogy a problémákon enyhítsenek, 15 százalékkal emelték például a gyermekintézmények élelmezési költségnormáit anélkül, hogy a térítési díjakat emelték volna. óvodák, bölcsődék létesítése különösen azoknál a vállalatoknál járt nagy anyagi áldozatokkal, ahol sok nő foglalkoztatnak. egy-egy bölcsődei hely létesítése esetenként eléri a száz ezer, egy-egy óvodai helyé pedig a 60.000 forintot. ezért szükséges a még szorosabb társadalmi összefogás, a költségekből valamilyen módon arányos részt vállalhatnának azok a vállalatok, intézmények is, amelyek gyermekintézményt nem építenek, vagy ilyet nem tartanak fenn. mindenképpen szükséges ugyanis, hogy az ötödik ötéves tervben a gyermekintézmények fejlesztése tovább gyorsuljon és a fenntartásukhoz szükséges eszközök is rendelkezésre álljanak.;mt1/

bb 40. begyűjtötték a mészégető boksákat a bükkben

vid/um kz hgy

1973. április 12.

a keresettség miatt a bükk falvakban ismét sokan foglalkoznak mészégetéssel. a több évszázados multu mesterség művelői az idén a hór völgyében és répáshuta környékén gyűjtötték be az első boksákat. más tucatnyi bokságban izzik mész. az égetők a bükk sziklából maguk termelik és válogatják ki az e célra alkalmas szennyeződés mentes mészkövet. a boksákban az érdőben található hulladékfával, tíz napig éjjel-nappal izzítják, hogy jó minőségű égetett meszet nyerjenek./mt1/

15.10/um

MA 15²⁵

- 29 -

felhasználható a minisztertanácsi kommuniké után!

bb.39. emelkedett a műszaki színvonal - javult a bányák biztonsága

1/bé-pá/a/sb/hgy

1973. április 12.

Évről évre nő a bányászat műszaki színvonala - állapította meg az országos bányaműszaki felügyelőségnek a minisztertanács elé terjesztett jelentése - a nehéz földalatti munkát mindinkább a gépekre bizzák, s ezzel megkönnyítik a bányászok tevékenységét, ugyanakkor lényegesen növelik a bányák biztonságát is. az elmúlt esztendőben tovább javult a szénbányászat gépesítése is. a megelőző esztendő 35 százalékkal szemben a gépi jóvesztési szén aránya már elérte a 35-38 százalékot, a géppel felrakott szén aránya 60- ról 70- százalékra növekedett. a gépi szállítás elérte a 92 százalékot, amely már maximális gépesítési fokot jelent.

a kőolaj- és földgázbányászatban a biztonság fokozására már széles körben alkalmazzák az automata gázérzékelőket, ugyanezt a célt szolgálják az ultra-hangos és rádióaktív falvastagságmérések is, amelyek segítségével az esetleges korrózió kártételekre figyelhetnek fel a szakemberek. hasonló eljárásokkal ellenőrzik a hegesztési varratokat is. a nehéz fizikai munka megkönnyítése érdekében táncfalpas árokásó gépeket, motoros csőszigetelő berendezéseket állítottak munkába.

az országos bányaműszaki felügyelőség megvizsgálta a bauxitbányászok helyzetét is, ez a vizsgálat rendkívül pozitív eredménnyel zárult, a bauxitbányák termelése világviszonylatban is korszerű, magas színvonalu, élen járnak a nehéz fizikai munka helyettesítésében, ugyanakkor gondoskodtak a vízbetörések megelőzéséről, korszerű vízszintsúlyozó eljárásokkal teljesen szárazzá tették a földalatti munkahelyeket.

Általánosan jellemző, hogy a bányászok mind jobban megismerkednek az új technológiákkal és gyakorlatot szereztek azok biztonságos alkalmazásában. ugyanakkor azonban nagyobb gondot kell fordítani a munkafegyelem megszilárdítására, hiszen a földalatti balesetek többségét nem technológiai hiányosságok, hanem a fegyelmezetlenség okozza. éppen ezért a balesetek száma, ami ugyan évről évre csökken, nem tükrözi hűen a tényleges biztonságot. a műszaki feltételek mellett ugyanis a biztonságos bányászat fő kritériuma a munkafegyelem is.

/folyt.köv./

15.15/ a

- 306 -

NA 15

bb. 39./ emelkedett....folyt./-a

az országos bányaműszaki felügyelőség részletesen elemezte a sujtólég és a gázkitörés-veszélyes bányák helyzetét. hazánkban a 62 szénbányából 40 sujtóléges. ezeken a földalatti munkahelyeken a legnagyobb veszedelem a metán, amely ellen különböző berendezésekkel, korszerű technikával lehet és kell védekezni. a mecseki szénbányáknál például gyakran egy-egy frontfejtésből naponta 6-7000 köbméter metánt kell elziszvatni. szintén a mecseki szénbányáknál már rendkívül korszerű eljárással gondoskodnak a biztonságról, a metánt a szepentelepekről furólyukakon keresztül lecsapolják, a külszínre vezetik, még mielőtt a bányalevegőbe kerülne. az elmúlt év során 6.5 millió köbméter bányagázt szivattyúztak ki, ez a mennyiség megfelel 4 millió köbméter tiszta metánnak. a sujtólég-veszély elleni sikeres védekezés előfeltétele a bányák megfelelő szellőztetése. ezért az elmúlt évben a szellőztetőberendezések nagy részét korszerű nagy teljesítményűre cserélték ki ki. a bányák szellőztetésének javítása és mkorszerűsítése mellett azonban a munkafegyelem nem javult megfelelően, több üzemben pedig a különböző villamosberendezések, szellőztetők működtetése is kifogásolható. a szabálytalanságok miatt 53 dolgozó ellen szabálysértési eljárást indítottak.

a következő években a bányák mélységének növekedésével arányos növekvő mélytán-mennyiséggel kell számolni, s ez a tény újabb feladatok elé állítja a vállalatokat és azok műszaki fejlesztőit. az elmúlt év végén érvénybe lépett az általános bányászati biztonsági szabályzatnak a gázkitörés-veszélyre vonatkozó fejezete. ezek szerint valamennyi dolgozót el kell látni oxigén mentőkészülékkel a gázkitörés veszélyes munkahelyeken. a vállalatok két éves határidőt kaptak a készülékek beszerzésére./mti/

..

bb.42. egy hónap alatt tizenkétezer forintot sikkasztott a kézbesítő

vid/fm/a/hgy

1973. április 12.

kézbesítőként alkalmazta a hernádnémeti postahivatal pramperger józsef helyi lakost, aki alig hogy, megmelegedett, munkahelyén, máris hozzányúlt a rábizott pénzhez. a postalai küldemények szelvényeinek és más bizonylatoknak meghamisításával egy hónap alatt tizenkétezer forintot sikkasztott, s azt nagyjából budapesten elszórakozta.

a miskolci járásbírósg pramperger józsefet egy évi szabadságvesztésre ítélte.

pramperger józsef enyhítésért fellebbezett./mti

15.20/a

- 31 -

NA 1600

bb.41. csehszlovák és magyar forradalmárok közös harcát bemutató kiállítás nyíregyházán

vid/m/a/hy

1973. április 12.

csütörtökön a szabócsa-azatmár megyei tanács végrehajtó bizottságának adotti továbbképző intézetében oldrich tesarik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója megnyitotta a „közös harcok a szabadságért”, cími - a csehszlovák kultúra, a magyar partizán szövetség és hadtörténelmi múzeum anyagából megrendezett kiállítást, az eseményen részt vettek a megyei, városi párt-, állami és társadalmi szervek képviselői is.

a kiállításon gazdag anyag szemlélteti a két népnél a nagy- októberi szocialista forradalomtól kezdve vívott közös forradalmi harcát, beszámol a két nép legjobb fiainak a saját és más népek függetlenségéért vívott küzdelmeiről, a szovjet hatalom védelméért, a spanyol nép szabadságáért, a magyar és a szlovák tanácsköztársaság megvédéséért folytatott harcokról, a szovjet, a csehszlovák és a magyar partizánok akcióiról. /mti/

bb.43. unesco segítés a szegedi biológiai központ fejlesztéséhez

vid/kz/a/hgy

1973. április 12.

a negyedik ötéves terv egyik legnagyobb tudományos célú beruházásaként, több mint 300 millió forintot költséggel, szegeden épül fel a magyar tudományos akadémia új biológiai központja. az intézmény ünnepélyes átadására az év októberében kerül sor, a már kész épületben azonban már két éve dolgoznak a kutatók, új szegedi tudományos intézetek további fejlesztéséhez az évtől az unesco is hozzájárul, a következő öt évben egymillió készletértvenöt ezer dollárt ad erre a célra, az erről szóló szerződést a szegedi biológiai központban csütörtökön írta alá leon bloch az enez fejlesztési alap európai képviselőjének igazgatóhelyettese és dr. straub f. brunó, akadémikus, az mta elnöke, a szegedi biológiai központ főigazgatója. jelen volt dr. maller sándor, a magyar unesco bizottság elnöke, a magyar külügyminisztérium és az mta több más képviselője.

a magyar fél az említett összeget részben külföldi műszerek beszerzésére használja fel, részben pedig ebből fedezi külföldi tudósok szegedi fogadásának, illetve magyar tudósok külföldi tanulmányútjának a költségeit, emellett a szegedi biológiai kutatóközpont intézetei öt évig és évente 15 fiatal biológust fogadnak továbbképzésre a fejlődő országokból. vállalkozott a szegedi tudományos intézmény arara is, hogy minden második évben megoldja egy-egy nemzetközi tanácskozás szervezését, az előző - a nemzetközi sejtkutató társaság szimpóziumára és végetézői ülésére - az idén októberben kerül sor, abban az évben, amikor nem lesz nemzetközi szimpózium, nemzetközi továbbképző tanfolyamot tartnak. /mti/

15.30/a

14 16¹⁰

- 32 -

bb 50 lezárult a 111. európai költőtálalkozó első szakasza

1 ró/gg hi gi hgy

1973. április 12.

az akadémia várbeli dísztermében folytatott kétnapos tanácskozással lezárult az európai költők 111. budapesti találkozásának első szakasza. a kétnapos tanácskozáson csaknem 80 külföldi és ugyanannyi magyar költő vett részt: 16 külföldi és 9 hazai hozzászólás hangzott el, amelyek részint petőfi mai jelentőségét világították meg, részint a szellem embereinek mai társadalmi feladatait elemezték.

a költővendégek programja folytatódik. csütörtökön ellátogattak a corvina, az európa, a gondolat és a magvető kiadóhoz, s betekintést nyertek a szerzői jogvédő hivatal munkájába, valamint a nagyvilág szerkesztőségi műhelyébe. ugyancsak csütörtökön hét művelődési házban, valamint a kossuth és a fészek klubban találkoztak a nálunk is jólismert alkotók a magyar versbarátokkal. ezeken a nemzetközi író-olvasó találkozókon magyar költők voltak a házigazdák, s a meleg hangulatu estéken vendégeink meggyőződhetek, „milyen nyílt szívvel fogadjuk szellemi kikötőnkbe a baráti hajókat”, - ahogy garai gábor jellemezte irodalmi életünket.

pénteken megtekintik a petőfi irodalmi múzeum petőfi emlékkiállítását, majd szombaton visegrádi kirándulással zárul a költőtálalkozó, amelyről máris nagy elismeréssel nyilatkoznak irodalmár vendégeink. hogy a magyar írószövetség kezdeményezése mennyire tölti be hivatását, mennyire vált a kontinens költőinek olyan fórumává, ahol az íróművészek az alkotás értelmét, létjogosultságát vitatják, a vers emberért való, egyetemes felelősségét határozzák meg, igazolja az a tény is, hogy költségeihez az unesco is hozzájárult. /mti/

bb 53 nagy részvétellel kísérték utolsó útjára peti sándort

t nn/pá hi gi hgy

1973. április 12.

nagy részvétellel kísérték utolsó útjára barátok, kollegák, színházi szakemberek és a színházművészet tisztelői csütörtökön a farkasréti temetőben peti sándor érdemes művészt, a thália színház tagját. az igazgatóság és apártszervezet nevében síró emil gazdasági igazgató emlékezett az elhunyra, idézte emberi alakját, tehetségét. a magyar színházművészeti szövetség nevében ungvári lászló, a nemzeti színház tagja szólta peti sándor sokoldalú művészetéről. a barátok nevében fenyő aladár színművész, a kollegák képviselőjében szabó gyula érdemes művész vett búcsút, a sirt elborították a kegyelet és a gyász virágai. /mti/

16.55/p

-33-

14 17⁰⁰

v

bb.44. veszprémi egyetemi napok

vid/p fm hgy

1973. április. 12.

a veszprémi egyetemi napok alkalmából csütörtökön az ország valamennyi egyeteme küldöttségének részvételével képzőművészeti vetélkedőt tartottak. ugyancsak csütörtökön megnyitották az egyetemisták országos fotókiállítását. kiemelkedő esemény volt a veszprémi vegyipari egyetem turistaházának avatása a veszprémhez közeli csehbányán. /mti/

..-

bb.45. magyar-jugoszláv akadémiai együttműködési egyezmény

t ms /fk/p zs hg y

1973. április. 12.

csütörtökön, a magyar tudományos akadémia tudós klubjában erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke és grga novak akadémikus, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság tudományos és művészeti akadémiai tanácsának elnöke, az akadémia tiszteletli tagja aláírta a két ország akadémiai közötti tudományos együttműködésről szóló egyezményt.

az ünnepélyes aláíráson részt vett toth dezsd, az mszmp központi bizottsága tudományos, közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője, továbbá az akadémia elnökségének több tagja és oláh józsef, a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt dr. ziga vodusek, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete.

az aláírás alkalmából erdey-gruz tiber és grga novak rövid beszédben méltatta a megállapodás jelentőségét, majd az akadémia elnöksége fogadást adott a vendégek tiszteletére.

x x x

erdey-gruz tiber, a mti munkatársának adott nyilatkozatában rámutatott:

- a magyar és a jugoszláv tudósok - egyezményi szabályozás nélkül - már eddig is eredményes tudományos együttműködést és tapasztalat-cserét folytatott. elsősorban az agrártudományok a fizika, a nyelv- és irodalomtudományok, valamint a történettudományok területén, az együttműködés szinte magától adódik, hiszen a két ország tudósai itt aligha végezhetnek kutató munkát anélkül, hogy ne támaszkodnának a másik országban található forrásokra.

/folyt köv./
15.15/p

NA 16⁴⁰

-34-

bb.45. magyar.-jugoszláv1.folyt /p

z -az egyezményrel tehát nem kezdünk, hanem megkönnyítünk és szélesebbre tárunk egy már fennálló együttműködést. szabályozzuk a kölcsönös látogatások, tanulmányi utak, tapasztalat-cserék feltételeit és lebonyolításuk módját. megtaláltuk a megfelelő formát a magyar akadémia és az öt jugoszláv akadémia közötti együttműködés lebonyolítására. ehhez a keretet a most aláírt egyezmény adja meg és a továbbiakban az egyes jugoszláv akadémia és a magyar tudományos akadémia között külön-külön három évre kötendő együttműködési munkatervek szabályozzák majd részletesebben az együttműködést. egyezményünk nem szorítkozik az akadémiai intézményekre és kutatókra; lehetőségeit igénybe vehetik országaink bármely kutatóhelyén dolgozó kutatók is.

grga novak elmondta, hogy mind az öt jugoszláv akadémia tevékenyen részt kíván venni az együttműködésben. a vezetés alatt álló küldöttségben a szerb, a szlovén, a makedon tudományos és művészeti akadémia, bosznia és hercegovina akadémiaja, valamint a zágrábi jugoszláv tudományos és művészeti akadémia - a horvát akadémia elnökével, illetve alelnökével képviseltette magát.

- a magam részéről természetesen tartom - mondta a továbbiakban - hogy együttműködésünk egyezmény nélkül is kialakult, és ugyanebből az okból nagyon örülök, hogy most hivatalos keretet adtunk kapcsolatainknak. egyezményünk mögött máris olyan alkotó munka áll, amelynek alapja számos problémának, adott/ságunk azonossága vagy hasonlósága. elég, ha a pannon-medence természeti viszonyaira, klímájára, föld-és vízrajzára, a mezőgazdasági termelés adottságaira utalok. alig van tudományág, amelyben nem találhatók meg a közös nyelvet. mindezek alapján meggyőződéseim, hogy az egyezményben körvonalazott együttműködés valóban élő, gyümölcsöző lesz és egyaránt szolgálja népeink érdekeit, a tudomány fejlődését. /mti/

..-

bb 48. 30 000 fácánt keltetnek lenesen

vid kz g1 hgy

1973. április 12.

az ország legnagyobb mesterséges fácántenyésztő telepén, a gemenci állami erdő- és vadgazdaság lenesi fácánkertjében, megkezdődött a vadtenyésztés. az erdővel övezett telepen, több mint 3000 fácánt tartanak. a kiterjedt völgyben elkülönített kis boxokba zártak három tyukot, egy kakast. a telepen megkezdődött a tojásgyűjtés, amelynek egyrészét helyben keltetik ki, nevelik fel, a többit pedig értékesítik. a duna-menti erdők apróvad állományának gyarapítására 30 000 kiscacánt nevelnek fel, s engednek szét nyár végéig.

a mesterségesen tenyésztett négy fácán fajta közül a legritkább, s a legkeresettebb a fehér formózái. hivalkodó tollazatukkal feltűnőbbek, színesítik az erdő állatvilágát. a telepen egyébként arany és ezüst fácánt is tartanak. /mti/

15,40/g1

- 35 -

NA 16⁴⁰

felhasználható a minisztertanács üléséről kiadott kommu-
niké után!
bb.47. szabályozták a személyi földtulajdon egyes kérdéseit

1/jf/tm/sb/a/hgy

1973. április 12.

a minisztertanács csütörtöki ülésén a mezőgazdasági és élel-
mezésügyi miniszter előterjesztése alapján a személyi földtulaj-
don egyes kérdéseiről tárgyalt és rendeletet fogadott el.

a szabályozás egyik része az 1967. évi földtörvénnyel kapcso-
latos, amely - mint ismeretes - lehetővé tette, hogy az egy ház-
tartáshoz tartozó állampolgárok személyi földtulajdont szerez-
hessenek a belterületnek magánérőből be nem építhető részén. a mi-
nisztertanács most - az állampolgárok, lakó- és üdülőtelek-tulaj-
donára vonatkozó előírásokkal összhangban - meghatározta, hogy
maximálisan mekkora lehet egy egy- ilyen megszereshető telek.
eszerint az állampolgárok, illetve az egy közös háztartáshoz tar-
tozók a városok és községek belterületének magánérőből be nem
építhető részén - meglévő földjük -telkük/ beszámításával -
legfeljebb 1500 négyzetméter / 417 négyszögöl/ területű föld-
tulajdont szerezhhetnek, ez a rendelkezés gátat vet annak, hogy
egy-egy család tulajdonában felhalmozódjanak a belterületi föl-
dek. nem érinti a rendelet a hatálybalépésekor már meglévő bel-
területi földek tulajdonjogát, tehát csak az ezután történő vá-
sárlásokra vonatkozik a szabályozás. / kivétel az öröklés./

a lakáshoz szükséges kielégítéséhez fűződő érdekekre való
tekintettel a rendelet lehetővé teszi, hogy azok az állampolgá-
rok is szerezhessenek lakás-és telektulajdont, akiknek van ugyan
személyi tulajdonu földjük, de azon az építésügyi előírások sze-
rint lakóházat nem építhetnek.

a személyi tulajdon szabályozásával összefüggésben az új jog-
szabály további fontos rendelkezése, hogy egyes kiemelt települé-
sek zavartalan fejlesztése érdekében korlátozza a termelőszövetke-
zeti és állami tulajdonban lévő földek eladását. eszerint a fő-
városban, a városokban és a várossá fejlesztendő nagyközség-
ekben, továbbá az országos jelentőségű üdülőterülettel rendelkező
nagyközségekben és községekben a tsz, illetve az állami tulajdon-
ban lévő, nagyüzemi művelésre nem alkalmas földeket állampolgárok
részére értékesíteni nem lehet. ezeken a helyeken a földek hasz-
nosításáról a jövőben bérbeadással kell gondoskodni. /mti/

--

15.40/a

- 36 -

NA 1705

bb.49. országos tanácskozás salgótarjánban a kisz időszerű
honvédelmi- és sportfeladatairól

vid/fm/a/hgy

1973. április 12.

csütörtökön salgótarjánban megkezdődött a budapesti és a
megyei kisz-bizottságok honvédelmi-és sportfelelőseinek három-
napos országos tanácskozása. a józsef attila művelődési központ-
ban páricska zoltán, a kisz központi bizottsága, honvédelmi-
és sportosztályának vezetője adott tájékoztatást a sportélet
állami irányításával összefüggő időszerű kisz-feladatokról. be-
számolt az ndk fővárosában sorra kerülő x. világifjúsági talál-
kozó előkészületeiről is.

az értekezleten megvitatják az országjáró diákok országos ta-
lálkozójának programját is. a találkozót az idén salgótarjánban
rendezik meg, június 18-tól 24-ig. a felkészülésről gyenge
sándor, a kisz nógrád megyei bizottságának titkára adott tájékozta-
tást. /mti/

--

bb.52. verset mond az irodalomtörténész

1/r6/gk/a/h1/hgy

1973. április 12.

a petőfi irodalmi múzeum április 16-án, hétfőn délután 5
órától érdekes programmal várja látogatóit. „ hét esztendő ver-
seiből „ címmel petőfi -költeményeket ad elő és kommentál dr.
bodolay géza tudományos főmunkatárs, majd levetítik a „ petőfi
tolnában „ című dokumentumfilmet. a műsor után könyvvásár lesz,
a petőfi -jubileumra megjelent köteteit csanádi imre, fekete
sándor, pálmái kálmán, pándi pál és bodolay géza dedikálja.
/mti/

--

15.45/a

- 37 -

NA 1710

bb 46. emlékkiállítás, brigád-gyűlés dunaujvárosban az űrhajósok napján

vid pá fm gi hgy

1973. április 12.

a dunai vasmű szerszámműhely 12-szeres, aranykoszorus gagarin szocialista brigádja emlékkiállítást rendezett a brigád életéről, az űrrepülés történetéről és csütörtökön ünnepi brigád-gyűlésen emlékezett meg Jurij Gagarinról, a világ első űrhajósáról. az ünnepi brigád-gyűlésen részt vettek o.g. Koroljov és TV. Mazarkin, a budapesti szovjet nagykövetség első titkárai, és a kommunárszki kohászati kombinát dunaujvárosban tartózkodó tisztagu küldöttsége. a dunai vasmű testvérüzeméből érkezett küldöttség vezetője sz. v. Polunyin, a kombinát szakszervezeti bizottságának titkára, tagjai között van v. n. marcsenko főolvasztár, a szocialista munka hőse.

az űrhajósok napja alkalmából rendezett ünnepi brigádgyűlésen hortobágyi László, a gagarin brigád vezetője mondott beszédet, majd a vendégek ellátogattak a vasmű szerszámműhelyébe és megtekintették a dunai vasmű több üzemét is. /mti/

T₀₂.

bb 56. aláírták a MÁV dolgozóinak 1973. évi módosított kollektív szerződését

1 kf/fk sb gi hgy

1973. április 12.

csütörtökön, a MÁV-vezérigazgatóságon dr. Mészáros Károly közlekedés- és postaiügyi miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója és szabó Antal, a vasutasok szakszervezetének főtitkára aláírták a vasutas dolgozók kollektív szerződésének az évre érvényes módosító javaslatait.

a módosítások - a nagyobb lehetőségek alapján - az eddigieknél jobban figyelembe veszik a nehéz vasuti szolgálatot teljesítők erkölcsi és anyagi elismerését, szociálpolitikai ellátását. új a kollektív szerződésben az, hogy a fiatal vasutasok munkaverseny mozgalmának anyagi elismerésére 600-2500 forintig, a vasut különböző szervezeteinek 2000-20000 forintig terjedő jutalmat biztosít, s a tényleges katonai szolgálatból leszerelőknek legalább 800 forintos - vissza nem térítendő - támogatást ír elő. az eddigieknél differenciáltabb módon újból szabályozták a dolgozók lakásépítésének vállalati támogatását is.

a MÁV eddigi teljesítményei lehetővé tették, hogy a dolgozók igényeinek megfelelően jobban gondoskodjanak az emberről. az aláírás után a MÁV szakmai és szakszervezeti vezetői hangsúlyozták, hogy a vasut korszerűsítésével együtt évről-évre modernebb lesz a dolgozók kollektív szerződése is. /mti/

--

16.50/p

-38-

M¹⁷ 15

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

1973. április 12.

bb.51. Ülést tartott a minisztertanács

p hgy

1973. április.12.

a kormány tájékoztatási hivatala közli : a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a kormány megtárgyalta dr. Bruno Kreisky osztrák szövetségi kancellár március 28-30. között hazánkban tett hivatalos látogatásáról szóló jelentést. az osztrák és a magyar kormányfők őszinte, nyílt eszmecsere folytattak a két ország kapcsolatairól, valamint a feleket kölcsönösen érdeklő nemzetközi kérdésekről. a két ország között az elmúlt években a politikai, gazdasági, kulturális és tudományos élet, valamint a társadalmi érintkezés számos területén szoros, jószomszédai kapcsolatok épültek ki. a magyar népköztársaság és az osztrák köztársaság sokoldalú kapcsolatainak fejlődése jó példája a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének. a két miniszterelnök megerősítette országaik azon szándékát, hogy ennek alapján a kapcsolatokat továbbfejlesztik. a minisztertanács a tárgyalásokat eredményesnek ítélte és a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette. utasította az érdekelte minisztereket és az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy a tárgyalások során felmerült javaslatok további vizsgálatára és gyakorlati megvalósítására tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

a számítástechnikai tárcaközi bizottság jelentést terjesztett a minisztertanács elé a számítástechnikai központi fejlesztési program végrehajtásáról. a jelentés beszámol arról, hogy számítógép-állományunk gyarapodott, jelentősen bővítettük a meglévő géppark kapacitását. a szocialista országokból importált és a hazai gépek aránya növekedett.

/folyt köv ./
15.30/p

-1-

M¹⁶ 10

bb.51. Ülést tartott.....1.folyt /p

a számítástechnikai gépek gyártása, valamint az általános számítástechnikai alapképzés és szakképzés terveinknek megfelelően halad. a számítástechnikai központi fejlesztési program megvalósítását a jövőben is a szocialista országok együttműködésére alapozzuk. a minisztertanács a jelentést elfogadta. felhívta a minisztereket, valamint az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy fokozottabban segítsék a számítógéppark alapját képező szocialista egységes számítógép rendszer gépeinek bevezetését.

a pénzügyminiszter tájékoztatást adott a reprezentációs költségek csökkentésére irányuló szabályozásról, amelyet a kormány elfogadott.

a nehézipari miniszter, a belkereskedelmi miniszter, valamint a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter előterjesztése alapján a kormány megtárgyalta a kőolajtermék elosztó-hálózat és a fogyasztói tárolótér fejlesztésének meggyorsításához szükséges intézkedéseket. az utóbbi években az elosztó és értékesítő hálózat - főleg a tárolótér- fejlesztése nem tartott lépést a fogyasztás gyors ütemű növekedésével. a minisztertanács határozatot hozott, hogy a viszonylagos elmaradásból adódó feszültség csökkentésére, a már folyamatban lévő fejlesztésen felül még a iv. ötéves tervidőszakban biztosítani kell 100.000 köbméter tárolótér és 184 kilométer vezeték építését, 50 tartályautó beszerzését, 50 újabb töltőállomás és 200 háztartási tüzelőolaj eladó hely létesítését, valamint a tartályautók karbantartására szolgáló feltételek javítását. egyidejűleg bővíteni kell a mezőgazdasági üzemek tárolóinak kapacitását az időszakai gázolajszükséglet zavartalan biztosítására, valamint a lakossági tüzelőolaj belkereskedelmi elosztó hálózatát is .

a kormány megtárgyalta és elfogadta a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter előterjesztését a személyi földtulajdon egyes kérdéseinek szabályozásáról. a minisztertanács rendelete a személyi földtulajdonra vonatkozó rendelkezések és a telekspekuláció visszaszorítására hozott kormányrendeletek közötti összhang megteremtését szolgálja. kimondja, hogy az állampolgárok, illetve az egy közös háztartáshoz tartozó személyek a városok és községek belterületének magánérőből be nem építhető részén a jövőben összesen legfeljebb 1500 négyzetméter /417 négyzetögl/ területű földtulajdont szerezhhetnek. ebbe be kell számítani a meglévő belterületi földjüket és telküket is . a rendelet - a lakásszükséglet kielégítése érdekében - lehetővé teszi, hogy telektulajdont azok az állampolgárok is szerezhessenek, akiknek van ugyan személyi tulajdonú belterületi földjük, de azon az építésügyi előírások szerint lakóházat nem építhetnek.

/folyt .köv./
15.35/p

Nr 1610

-2-

bb.51. Ülést tartott2.folyt /p

a kiemelt települések zavartalan fejlesztése érdekében a fővárosban, a városokban és egyes nagyközségekben a termelőszövetkezeti és állami tulajdonban lévő, nagyjúzemileg nem hasznosítható földeket nem lehet értékesíteni. az új rendelkezések nem érintik a már megszerzett belterületi földek tulajdonát.

a kormány megtárgyalta az országos vízügyi hivatal elnökének jelentését a kiskörei vízlépcső és öntözőrendszer főműveinek kiépítéséről. a beruházás első ütemének megvalósítása tervszerűen halad és a duzzasztás még ebben a negyedévben megkezdődik. a vízlépcső üzembehelyezése lehetővé teszi a iv. ötéves tervben a beruházás második ütemének megkezdését. ezzel lehetővé válik a tiszavölgyében tervezett iparfejlesztés, az ott lévő mezőgazdasági üzemek, valamint a települések fokozott vízigényeinek kielégítése.

a kormány megtárgyalta a szot főtitkárnak, a munkaügyi miniszternek és a minisztertanács tanácsi hivatala elnökének jelentését a gyermekintézmények fejlesztésére a iv. ötéves tervben előirányzott keretek felhasználásáról. a jelentés megállapítja, hogy az utóbbi években nőtt a bölcsődék és óvodák befogadóképessége, az iskolai napközi otthonok száma, valamint az ellátás színvonala. 1971 január és 1972 június között 3360 bölcsődei és 20.070 óvodai férőhely került átadásra. ez a felemelt előirányzat időarányos teljesítését jelenti. a férőhelyek folyamatban lévő bővítésével átadásra kerül még 3380 bölcsődei és 18.600 óvodai férőhely. bár az erőfeszítések nyomán, különösen az óvodai férőhelyek száma növekedett, a gondokat mindez még nem szünteti meg. a minisztertanács a jelentést elfogadta. határozatot hozott a gyermekintézmények fenntartásának korszerűsítésére, valamint további gyorsabb ütemű fejlesztésére, és felkérte a szakszervezeteket, nyújtsanak segítséget ennek megvalósításához.

a minisztertanács megtárgyalta és elfogadta a munkaügyi miniszter előterjesztését a szakmunkásképzés irányításának módosításával összefüggő gazdasági kérdések rendezéséről, valamint a művelődésügyi miniszter előterjesztését a szakközépiskolák tanácsi fenntartásba adásával kapcsolatos igazgatási, szakfelügyeleti és vagyongazdálkodási kérdések szabályozásáról. a kormány az újonnan átvett feladatokkal kapcsolatban intézkedett a megyei és fővárosi tanácsi apparátus létszámának és bérköltségeinek bővítésére.

/folyt .köv./
15.40/p

Nr 1620

-3-

bb.51. ülést tartott3.folyt /p

a minisztertanács az országos bányászati főfelügyelőség elnökének előterjesztése alapján megtárgyalta a bányászat biztonsági helyzetéről, a bányahatóság 1972. évi tevékenységéről szóló jelentést. a múlt év során a bányászatban tovább növekedett a nehéz fizikaimunkát helyettesítő és a bányák biztonságát szolgáló berendezések száma. ennek és a bányahatóság hatékony biztonsági intézkedéseinek eredménye, hogy egyes veszély-források - főleg a sujtólégveszély - növekedése ellenére a balesetek száma csökkent. a szénbányászatban az előző évhez viszonyítva kevesebb halálos baleset történt. a kormány a jelentést tudomásul vette. utasította az országos bányászati főfelügyelőség elnökét, hogy kísérje fokozott figyelemmel a bányászat baleseti és biztonsági helyzetének alakulását és annak állandó javítása érdekében folyamatosan tegye meg a szükséges intézkedéseket.

a magyar rádió és televízió elnökének előterjesztése alapján a kormány megtárgyalta és tudomásul vette az mrt 1972. évi tevékenységéről szóló jelentést, valamint az idei évre tervezett feladatokat.

a minisztertanács az egészségügyi miniszter előterjesztése alapján határozatot hozott arra, hogy az egészségügyi világ-szervezet május 7-28 között genfben sorra kerülő közgyűlésén hazánkat kormányküldöttség képviseli.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta. /mt1/

-. -

-4-

m

NA 1620

bb.54. a szaktanácsadás szerepe a szarvasmarha tenyésztés fejlesztésében - országos tanácskozás hódmezővásárhelyen

vid/kz/a/hgy

1973. április 12.

a hódmezővásárhelyi petőfi művelődési házban csütörtökön országos tanácskozás keretében vitatta meg mintegy 200 szakember, hogy milyen szerepet töltsön be a szaktanácsadás a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésében.

dr. fekete gyula, az élelmiszeripari főiskola állattenyésztési karának igazgatója megnyitójában elmondotta, hogy négy esztendő múltán tekint vissza a szaktanácsadás az állattenyésztési karon. ma már csaknem fél országra kiterjedően folytatnak eredményes tanácsadó munkát. nyolc megye több mint száz mezőgazdasági nagyüzemével tartanak kapcsolatot a megyei állattenyésztési felügyelőség közreműködésével. az intézmény kutató kollektívája olyan komplex takarmányozási-, tenyésztési-, elhelyezési és a gondozási rendszert, továbbá intenzív hizlalási és üsző nevelési technológiát dolgozott ki, amely lehetővé teszi, hogy számottevő beruházás nélkül - kizárólag a helyi adottságokra támaszkodva - növeljék a termelést.

dr. biró istván, az országos állattenyésztési felügyelőség főigazgatóhelyettese tartott ezután beszámolót. elmondotta, hogy hazánkban eddig 413 korszerű szakosított tehénészeti telep építését kezdték meg, illetve készült el. együttesen 161 ezer állat elhelyezésére adnak lehetőséget. a belepítettségük jelenleg körülbelül 50 százalékos. a teljes feltöltés után a tehénállomány 41 százaléka kerül korszerű körülmények közé.

a tanácskozás alkalmával az élelmiszeripari főiskola állattenyésztési kara és az országos állattenyésztési felügyelőség szocialista együttműködési megállapodást kötött a jó úton indult, eredményesen haladó szaktanácsadó munka továbbfejlesztésére, a kikísérletezett, a gyakorlatban is bevált módszerek szélesebb körű megismertetésére. /mt1/

-. -

bb.55. az év első nagy hala : 80 kilós harcsát fogtak a marosban

vid/ká/a/hgy

1973. április 12.

korom Antal, a szegedi kossuth halászati szövetkezet tagja csütörtökön a marosban 80 kilós harcsát fogott. ez az idei és egyben az utóbbi esztendő legnagyobb zsákmánya. a hatalmas vízi ragadozó a szerencsés halász varsájába keveredett bele és nagy ereje ellenére sem tudott kiszabadulni belőle.

az óriás harcsát szegeden a szövetkezet csárdája előtt néhány órára közszemlére tették ki, s a ritka kiállításnak nagyon sok látogatója akadt. /mt1/

17.10/a

- 39 -

NA 1720

bb.57. a felsőoktatási intézmények hallgatóinak nyelv-
művelő versenye pécsen

vid/fm/a/la

1973. április 12.

péchy blanka színművész, érdemes művész, alapítványt
tett a pedagóguspályára készülő fiatalok számára a szép ma-
gyar beszéd művelésére, fejlesztésére. a kazinczy ferencről
elnevezett nyelvűvelő versenyre most első ízben került sor
az alapítványtevő szülővárosában - pécsen - a magyar nyelv
ünnepe alkalmából. a művelődésügyi minisztérium, a kiesz-
központi bizottsága, a magyar nyelvtudományi társaság, a tu?
dományos ismeretterjesztő társulat és pécs város tanácsa ál-
tal rendezett szép kiejtési verseny döntője csütörtökön kez-
dődt meg a tanárképző főiskolán.

a főiskola nevében dr. kálmánchey zoltán főigazgató kö-
szöntötte a vendégeket, köztük a zsűri munkájában résztvevő
dr. benczedy józsefet, a művelődésügyi minisztérium főosztály-
vezetőjét és borbély gábert, a kiesz központi bizottsága tit-
kárát, majd a zsűri díszelnőke, péchy blanka megnyitotta az
országos döntőt. a három napos versenyen tanárképző egyeteme-
ink és főiskoláink, tanító- és óvónőkészítő intézeteink negyven-
négy hallgatója vesz részt.

az ünnepélyes eredményhirdetésre szombaton kerül sor./mti/
--

bb.58. Ülést tartott az oszt nőbizottsága

k/ol/gg/a/sb/-la

1973. április 12.

az országos szövetkezeti tanács nőbizottsága fehér lajosné
elnökségével csütörtökön ülést tartott. miután az egyik leg-
jelentősebb világszervezet, a szövetkezetek nemzetközi szövetsé-
ge októberben hazánkban tartja esedékes ülését, a nőbizott-
ság szerint fontos tennivaló lesz a hazai szövetkezetekben
tevékenykedő csaknem egymillió nő életének ismertetése és azok-
nak a szolgáltatásoknak a bemutatása, amelyeket a szövetkeze-
tek a dolgozó lányok, asszonyok érdekében ellátnak. az oszt
nőbizottsága kidolgozta az sznsz nőtagjai és az érkező nő-vendé-
gek részére tervezett programot és azt a módszert is, ahogyan
majd a nemzetközi tanácskozáson elhangzó érdekes tájékoztató-
kat, javaslatokat a magyar szövetkezetek hasznosíthatják. /mti/
--

17.20/a

- 40 -

MA 17-II

bb.59. petar urumov bolgár festőművész kiállítása szolnokon

vid/fm/a/la

1973. április 12.

petar urumov bolgár festőművész alkotásaiból csütörtökön
kiállítás nyílt a szolnoki damjanich jános muzeumban, a bol-
gár kulturális központ és a muzeum közös rendezésében. a modern
bolgár festészet egyik legnagyobb egyéniségének mintegy harminc
alkotása látható a tárlaton./mti/
--

bb.60. elektronikus vezérlők a gépkocsikon - ankét szegeden
a közlekedési kibernetikáról

vid/kz/a/la

1973. április 12.

a jövő közlekedésével, a közlekedési kibernetikával, a köz-
lekedési etikával foglalkozó tanácskozás zajlott le csütörtök-
ön szegeden a magyar autóklub helyi csoportjának rendezésé-
ben. dr. muszka daniel, a szegedi józsef attila tudományegye-
tem kibernetikai laboratóriumának vezetője bevezető előadásá-
ban elmondta, hogy hazánkban csak a józsef attila tudománye-
gyetemen foglalkoznak közlekedési kibernetikával. az orvosok-
ból, fizikusokból, matematikusokból szervezett kutatócsoport-
az egyetem elektronikus számítógépének, közreműködésével,
a komplex szervezetek - tehát például ember és a gép mint
komplexum - vezérlésének és szabályozásának logikai és ma-
tematikai törvényszerűségeit igyekeznek feltárni. e célra meg-
szerkesztették egy olyan elektronikus automatát, amellyel - a-
nélkül, hogy a gépkocsivezetővel mechanikusan érintkezne és így
zavarná annak tevékenységét - , figyelemmel kíséri, a vezetés
közbeni viselkedését, s azonnal jelez, ha az emberen a fáradt-
ság jelei mutatkoznak. a készülék rendkívül sok tényező gyors
egybevetésével, eldönti, hogy a vezető meddig maradhat a vo-
lánnál balesetveszély nélkül. a kibernetikai laboratórium munka-
társainak egyéb, a közlekedés automatizálásával kapcsolatos kuta-
tásai is eredménnyel bíznak. a szegedi kutatók, prognózisa,
szerint nyolc-tíz éven belül a különféle elektronikus, illetve
tranzisztoros vezérlésű készülékek a gépkocsik szerves részei-
vé válnak, elsősorban a közlekedés biztonságossá tétele érde-
kében./mti/
--

17.30/a

- 41 -

MA 17-II

bb.57. a felsőoktatási intézmények hallgatóinak nyelv-
művelő versenye pécsen

vid/fm/a/la

1973. április 12.

Péchy Blanka színművésznő, érdemes művész, alapítványt
tett a pedagóguspályára készülő fiatalok számára a szép ma-
gyar beszéd művelésére, fejlesztésére. A Kazinczy Ferencről
elnevezett nyelv-művelő versenyre most első ízben került sor
az alapítványtárvó szülővárosában - pécsen - a magyar nyelv
ünnepi hete alkalmából. A művelődésügyi minisztérium, a köz-
ponti bizottsága, a magyar nyelvtudományi társaság, a tu?
dományos ismeretterjesztő társulat és pécs város tanácsa ál-
tal rendezett szép kiejtési verseny döntője csütörtökön kez-
dődt meg a tanárképző főiskolán.

A főiskola nevében dr. Kálmánchey Zoltán főigazgató kö-
szöntötte a vendégeket, köztük a zsűri munkájában résztvevő
dr. Benczédi Józsefet, a művelődésügyi minisztérium főosztály-
vezetőjét és Borbély Gábert, a központi bizottsága tit-
kárát, majd a zsűri díszelnőke, Péchy Blanka megnyitotta az
országos döntőt. A három napos versenyen tanárképző egyeteme-
ink és főiskoláink, tanító- és óvónőképző intézeteink negyven-
négy hallgatója vesz részt.

az ünnepélyes eredményhirdetésre szombaton kerül sor./mt1/
--

bb.58. Ülést tartott az oszt. nőbizottsága

k/ol/gg/a/sb/-la

1973. április 12.

Az országos szövetkezeti tanács nőbizottsága Fehér Lajosné
elnökletével csütörtökön ülést tartott. Miután az egyik leg-
jelentősebb világszervezet, a szövetkezetek nemzetközi szövetsé-
ge októberben hazánkban tartja esedékes ülését, a nőbizott-
ság szerint fontos tennivaló lesz a hazai szövetkezetekben
tevékenykedő csaknem egymillió nő életének ismertetése és azok-
nak a szolgáltatásoknak a bemutatása, amelyeket a szövetkeze-
tek a dolgozó lányok, asszonyok érdekében ellátnak. Az oszt.
nőbizottsága kidolgozta az sznsz nőtagjai és az érkező nő-vendé-
gek részére tervezett programot és azt a módszert is, ahogyan
majd a nemzetközi tanácskozáson elhangzó érdekes tájékoztató-
kat, javaslatokat a magyar szövetkezetek hasznosíthatják. /mt1/

17.20/a

--
- 40 -

Na 17-II

bb.59. Petar Urumov bolgár festőművész kiállítása szolnokon

vid/fm/a/la

1973. április 12.

Petar Urumov bolgár festőművész alkotásaiból csütörtökön
kiállítás nyílt a szolnoki Damjanich János muzeumban, a bol-
gár kulturális központ és a múzeum közös rendezésében. A modern
bolgár festészet egyik legnagyobb egyéniségének mintegy harminc
alkotása látható a tárlaton./mt1/
--

bb.60. Elektronikus vezérlők a gépkocsikon - ankét szegeden
a közlekedési kibernetikáról

vid/kz/a/la

1973. április 12.

A jövő közlekedésével, a közlekedési kibernetikával, a köz-
lekedési etikával foglalkozó tanácskozás zajlott le csütörtök-
ön szegeden a magyar autókлуб helyi csoportjának rendezésé-
ben. Dr. Muszka Dániel, a szegedi József Attila tudományegye-
tem kibernetikai laboratóriumának vezetője bevezető előadásá-
ban elmondotta, hogy hazánkban csak a József Attila tudománye-
gyetemen foglalkoznak közlekedési kibernetikával. Az orvosok-
ból, fizikusokból, matematikusokból szervezett kutatócsoport-
az egyetem elektronikus számítógépének, közreműködésével,
a komplex szervezetek - tehát például ember és a gép mint
komplexum - vezérlésének és szabályozásának logikai és ma-
tematikai törvényszerűségeit igyekszik feltárni. E célra meg-
szerkesztették egy olyan elektronikus automatát, amellyel - a-
nélkül, hogy a gépkocsivezetővel mechanikusan érintkezne és így
zavarná annak tevékenységét - , figyelemmel kíséri, a vezetés
közbeni viselkedését, s azonnal jelez, ha az emberen a fáradt-
ság jelei mutatkoznak. A készülék rendkívül sok tényező gyors
egybevetésével, eldönti, hogy a vezető meddig maradhat a vo-
lánál balesetveszély nélkül. A kibernetikai laboratórium munka-
társainak egyéb, a közlekedés automatizálásával kapcsolatos kuta-
tásai is eredménnyel biztatnak. A szegedi kutatók, prognózisa,
szerint nyolc-tíz éven belül a különféle elektronikus, illetve
tranzistoros vezérlésű készülékek a gépkocsik szerves részei-
vé válnak, elsősorban a közlekedés biztonságossá tétele érde-
kében./mt1/

17.30/a

--
- 41 -

Na 17-II

bb.57. a felsőoktatási intézmények hallgatóinak nyelv-
művelő versenye pécsen

vid/fm/a/la

1973. április 12.

péchy blanka színművész, érdemes művész, alapítványt
tett a pedagóguspályára készülő fiatalok számára a szép ma-
gyar beszéd művelésére, fejlesztésére. a kazinczy ferencről
elnevezett nyelvűvelő versenyre most első ízben került sor
az alapítványtevő szülővárosában - pécsen - a magyar nyelv
ünnepi hete alkalmából. a művelődésügyi minisztérium, a kiesz
központi bizottsága, a magyar nyelvtudományi társaság, a tu?
dományos ismeretterjesztő társulat és pécs város tanácsa ál-
tal rendezet/ t szép kiejtési verseny döntője csütörtökön kez-
dődt meg a tanárképző főiskolán.

a főiskola nevében dr. kálmánchey zoltán főigazgató kö-
szöntötte a vendégeket, köztük a zsűri munkájában résztvevő
dr. benczedy józsefet, a művelődésügyi minisztérium főosztály-
vezetőjét és borbély gábert, a kiesz központi bizottsága tit-
kárát, majd a zsűri díszelnőke, péchy blanka megnyitotta az
országos döntőt. a három napos versenyen tanárképző egyeteme-
ink és főiskoláink, tanító- és óvónképző intézeteink negyven-
négy hallgatója vesz részt.

az ünnepélyes eredményhirdetésre szombaton kerül sor./mti/
--

bb.58. ülést tartott az oszt nőbizottsága

k/ol/gg/a/sb/-la

1973. április 12.

az országos szövetkezeti tanács nőbizottsága fehér lajosné
elnökségével csütörtökön ülést tartott. miután az egyik leg-
jelentősebb világszervezet, a szövetkezetek nemzetközi szövetsé-
ge októberben hazánkban tartja esedékes üléseit, a nőbizott-
ság szerint fontos tennivaló lesz a hazai szövetkezetekben
tevékenykedő csaknem egymillió nő életének ismertetése és azok-
nak a szolgáltatásoknak a bemutatása, amelyeket a szövetkeze-
tek a dolgozó lányok, asszonyok érdekében ellátnak. az oszt
nőbizottsága kidolgozta az sznsz nőtagjai és az érkező nő-vendé-
gek részére tervezett programot és azt a módszert is, ahogyan
majd a nemzetközi tanácskozáson elhangzó érdekes tájékoztató-
kat, javaslatokat a magyar szövetkezetek hasznosíthatják. /mti/

17.20/a

- 40 -

NA 17 II

bb.59. petar urumov bolgár festőművész kiállítása szolnokon

vid/fm/a/la

1973. április 12.

petar urumov bolgár festőművész alkotásaiból csütörtökön
kiállítás nyílt a szolnoki damjanich jános muzeumban, a bol-
gár kulturális központ és a muzeum közös rendezésében. a modern
bolgár festészet egyik legnagyobb egyéniségének mintegy harminc
alkotása látható a tárlaton./mti/
--

bb.60. elektronikus vezérlők a gépkocsikon - ankét szegeden
a közlekedési kibernetikáról

vid/kz/a/la

1973. április 12.

a jövő közlekedésével, a közlekedési kibernetikával, a köz-
lekedési etikával foglalkozó tanácskozás zajlott le csütörtök-
ön szegeden a magyar autókлуб helyi csoportjának rendezésé-
ben. dr. muszka daniel, a szegedi józsef attila tudományegye-
tem kibernetikai laboratóriumának vezetője bevezető előadásá-
ban elmondotta, hogy hazánkban csak a józsef attila tudománye-
gyetemen foglalkoznak közlekedési kibernetikával. az orvosok-
ból, fizikusokból, matematikusokból szervezett kutatócsoport-
az egyetem elektronikus számítógépének, közreműködésével,,
a komplex szervezetek - tehát például ember és a gép mint
komplexum - vezérlésének és szabályozásának logikai és ma-
tematikai törvényszerűségeit igyekeznek feltárni. e célra meg-
szerkesztették egy olyan elektronikus automatát, ameyyl - a-
nélkül, hogy a gépkocsivezetővel mechanikusan érintkezne és így
zavarná annak tevékenységét - ,, figyelemmel kíséri,, a vezetés
közbeni viselkedését, s azonnal jelez, ha az emberen a fáradt-
ság jelei mutatkoznak. a készülék rendkívül sok tényező gyors
egybevetésével,, eldönti,, hogy a vezető meddig maradhat a vo-
lannál balesetveszély nélkül. a kibernetikai laboratórium munka-
társainak egyéb, a közlekedés automatizálásával kapcsolatos kuta-
tásai is eredménnyel biztatnak. a szegedi kutatók,, prognózisa,,
szerint nyolc-tíz éven belül a különféle elektronikus, illetve
tranzistoros vezérlésű készülékek a gépkocsik szerves részei-
vé válnak, elsősorban a közlekedés biztonságossá tétele érde-
kében./mti/

17.30/a

--
- 41 -

NA 17 II

felhasználható 19 órákor

bb.61- hangverseny neves külföldi művészek szereplésével tatabányán

vid/p fm / la

1973. április.12.

nagyszerű hangversenyt rendeztek csütörtökön a tatabányai népházban a postás szimfonikusok. a zenekart kurt melin, a neves svéd karmester vezényelte. közreműködött alekszandr szlobodanyin azovjet zongoraművész. a zenekar műsorában sibelius - valamint grieg-művek szerepeltek./mti/

--

bb.62. átmeneti hideg után lassu melegedés

1 sz/mm/p sb la

1973. április.12.

Észak felől egymás után érkeznek európa fölé, a hűvös légtömegek, amelyek hatására továbbra is változókéony a kontinens időjárása. az elmúlt napokban, sőt még csütörtökön is több helyen esett az eső és az alpok, valamint a kárpátok északi oldalain, s az északabbra nyúló területeken hózáporok is voltak. így általában egész Európában 6-8 fokkal alacsonyabb a hőmérséklet, mint a sok évi átlag. az az enyhe légtömeg, amely a hét elején viharos szélviharokat okozott hazánkban is, most sokkal kevesebb, gyengébb szél kíséretében elérte a kontinens keleti oldalát, s a szovjetuniót és moszkva fölött 20 fokra melegítette a levegőt.

Hazánk időjárását a következő egy-két napban is az észak-európa felől áramló hűvösebb légtömegek határozzák meg, így csütörtökön már a szokásos 15-16 fok helyett csak 8-14 fokos maximumokat mértek országsherte.

a meteorológiai intézetnek kedd reggelig érvényes távprognozisa szerint csak abban bizhatunk, hogy valamelyest melegedik az idő, bár eleinte még 12 fok, de később már 16 fok körül lesz a legmagasabb nappali hőmérséklet, továbbra is csak kevés csapadék várható, s ez is inkább az ország keleti megyéiben./mti/

--

bb.63. nem adta meg az elsőbbséget

gg/p la

1973. április.12.

dóczi andrás 23 éves gépkocsivezető, budapesti lakos heves megyében, a 21-es számú főútvonalon a lőrinczi község előtti utkorszerűződésben tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget, és összeütközött egy másik teherautóval, amelyet jakus gábor 26 éves gépkocsivezető, kismaros lakos vezetett. a baleset következtében jakus gábor olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt, utasa, molnár tiber 20 éves kocsikisérő, budapesti lakos súlyos, a másik teherautó vezetője és utasa könnyű sérülést szenvedett. a sérülteket kórházba szállították a mentők./mti/

--

17.35/p

-42-

KA 1800

bb.64. dr. László andor

k /sb/mm/p la

1973. április.12.

államtitkárnak, a magyar nemzeti bank elnökének vezetésével csütörtökön hazatért moszkvából a magyar küldöttség, amely részt vett a nemzetközi beruházási bank és a nemzetközi gazdasági együttműködési bank tanácsülésén./mti/

--

bb.65. a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 24.sz. /szavazású tudnivalók/ hírünkhöz az alábbi pótlást adjuk:

1 /pr/p zs la

1973. április.12.

ismét felhívjuk a figyelmet arra, hogy a választás napján kizárólag azok szavazhatnak, akiknek a neve a választójogosultak névjegyzékében szerepel és csak abban a szavazókörben lehet szavazni, ahol a választót a névjegyzékbe felvették. különösen azokat érinti ez a szabály, akik a névjegyzékbe történt felvételük után más választókerületbe költöztek. ismeretes, hogy az állandó lakóhely megváltozása esetén a korábbi lakóhely szerinti tanács végrehajtó bizottsága - bejelentése alapján - törli a választót a névjegyzékből és erről igazolást állít ki. ezzel az igazolással a választót az új állandó lakóhelye szerinti választókerület névjegyzékébe felveszik. erre azonban csak akkor kerülhet sor, ha az igazolást legkésőbb a választás előtti napon bemutatja. április 15-én igazolással nem lehet szavazni, mert az nem pótolja a névjegyzékbe való felvételt.

való felvételt.

korábban lehetőség volt arra, hogy a lakásbejelentő szerint ideiglenes, de valójában állandó tartózkodási helyen például munkásszálláson, duákotthonban lakókat is felvegyék a választók névjegyzékébe, ezek a választópolgárok természetesen nem szerepelnek az állandóan bejelentett lakásuk szerinti névjegyzékben. ha valaki a választás napján hazautazik, akkor szüksége van az említett igazolásra, de azt legkésőbb szombaton délig be kell mutatni az otthoni névjegyzékbe történő felvétele érdekében. más ideiglenes tartózkodási helyen - például üdülőknél - nem lehet szavazni./mti/

--

17.50/p

-43-

KA 1900

bb.66. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órá-
tól 18.00 óráig:

a/La

1973. április 12.

28. kaucsuk
29. a kisz kb egyetemi és főiskolai tanácsának értekezlete
30. ogv sajtótájékoztató
31. vörös csillag traktorgyár
32. szolnok megyei műszaki hetek
33. jogtudományi kérdésekről tanácskozik...
34. országos diákúri konferencia
35. pedagógiai ülészek
36. hekkoni ünnepségek
37. számítástechnikai fejlesztési program
38. gyermekintézmények hálózata
39. emelkedett a műszaki színvonal
40. mészégető boksák
41. kiállítás nyíregyházán
42. sikkasztó kézbesítő
43. unesco segítség
44. veszprémi egyetemi napok
45. magyar-jugoszláv akadémiai egyezmény
46. emlékkiállítás dunaujvárosban
47. szabályozták a személyi földtulajdon egyes kérdéseit
48. fácánkeltetés
49. országos tanácskozás salgótarjánban
50. költő-találkozó
51. a minisztertanács ülése
52. verset mond az irodalomtörténész
53. peti sándor temetése
54. szarvasmarha tenyésztési tanácskozás
55. harcra
56. a máv módosított kollektív szerződése
57. nyelvművelő verseny pécsett
58. az oszt nóbizottságának ülése
59. bolgár festőművész
60. elektronikus vezérlők
61. hangverseny tatabányán
62. Lassu melegedés
63. nem adta meg az elsőbbséget
64. László andor hazaérkezett
65. szerk.fgy: pótlás a 24-es számú hírhez
- 66./ hírjegyzék.

18.05/a

- 44 -

M 1870

bb.67. Ünnepi ülés a vasasszakszervezet szövetségge alakulá-
sának 70. évfordulója alkalmából

t/sl/p4/a/La

1973. április 12.

a vas-, fém-, és villamosenergiaipari dolgozók szakszerve-
zetének központi vezetősége csütörtök délután Ünnepi ülést tar-
tott a szakszervezet szövetségge alakulásának 70. évfordulója al-
kalmából. az ülésen részt vett biszku béla, az mszmp központi
bizottságának titkára, a vasasszakszervezet központi vezetőségé-
nek tagja, gáspár sándor, a szot főtitkára, a politikai bizott-
ság tagjai, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke,
dr. hongos gyula kohó-és gépipari miniszter, nagy richárd, a
budapesti pártbizottság titkára, vas-witteg miklós, a szot al-
elnöke, főcse lajos, a kisz központi bizottságának titkára, az
elnökségben foglaltak helyet a szakszervezet még életben lé-
vő alapító tagjai: kiss hugó, egykori fémöntő, aki már 73 év-
vel ezelőtt szakegyleti tagként bekapcsolódott a munkásmoz-
galomba, dusa ferenc, fűrst ferenc, jackverth ede ő szalay sán-
dor, akik 1903 óta tagjai a szakszervezetnek. ugyancsak jelen
voltak sokan azok közül is, akik a felszabadulás előtt i idő-
szak későbbi éveiben kapcsolódtak be a szakszervezeti moz-
galomba.

az ülést háner józsef, a vasasszakszervezet elnöke nyitot-
ta meg, majd méhes lajos, a szakszervezet főtitkára mondott ün-
nepi beszédet.

utalt arra, hogy a vas és fémmunkások első országos gyüle-
se 70 évvel ezelőtt, 1903. április 12-13-1 ülésén határozta el
a magyarországi vas- és fémmunkások központi szövetségének meg-
alakulását, ezzel az addig egymástól elkülönülten működő szakegy-
letek létrehozták egységes szervezetüket. - mély tisztelettel
és őszinte hálával hajtjuk meg az emlékezés zászlaját - mondot-
ta-, az elsők, az alapítók előtt, elismersünket és köszönetün-
ket fejezzük ki azoknak a szaktársaknak, elvtársaknak, akik
több nemzedéken át építői és tevékeny harcosai voltak szakszer-
vezetünknek. mozgalmunk utját sikerek és fájó kudarcok kísérték.
eisel károlytól, az első vasmunkás mártirtól kezdve a tanácsköz-
társaság hős katonáig, a fasiszta pribékek áldozataig és az
1956-os mártirokig hosszu azoknak a vasas hőseknek a névsora,
akik életüket adták a munkáshatalomért.

/folyt.köv./
18.15/a

- 45 -

M 1870

bb.67./ Ünnepi ülés.....folyt./-a

a szakszervezeti főtitkár méltatta annak a mai is köztünk élő ötezer vasasna a munkáját, életutját, aki már a felszabadulás előtt tevékenyen részt vett a mozgalomban, s a vasasok félmillió táborát, amely legjobb tudásával vesz részt immár a felszabadult országban a szocialista társadalom felépítésében. az alapítók közül külön méltatta teszársz károlyt, életé, munkássága, politikai műveltsége, szervezőkészsége, egyszerűsége, embersége, osztályharcos elkötelezettsége az utókor tiszteletét és elismerését is kivívta.

ezután részletesen emlékezett a szervezett vasas dolgozók harcaira, majd a munkáshatalom megteremtésére, amelynek szintén fontos bázisa volt a vasipari munkásság. felszabadulásunk után bizonyosodott be, hogy a munkásosztály, marxista-leninista pártjának vezetésével képes valóra váltani az elődök harcának céljait. - büszkék vagyunk arra, - mondotta - hogy ma iparunk 40 nap alatt termel annyit, mint az államosítás teljes évében, s ma nem a munkanélküliség, hanem a munkes-hiány a gondunk. büszkeséggel tölt el bennünket, hogy a kulturális felemelkedés útja megnyílt a dolgozó osztályok és gyermekeik előtt.

az élet természetesen rendje szerint a stafétabotot az egyik nemzedék a másiknak adja át. az elődök küzdelmét a társadalmi haladásért az utódok az új körülmények között következetesen folytatják. az egyéni boldogulás csak a közösség boldogulásával együtt érhető el, az öntudatos munkásember számára tehát a közössége ugyanolyan fontos, mint a sajátja. ma is sok a gond, a nehézség, a munka feltételei és társadalmunk erői azonban kedvezőek. ha az elődeinket jellemző lelkesedés, a nehézségek legyőzésének vágya vezet bennünket, még eredményesebb lesz harcunk mai szabad hazánkban, a még tartalmasabb, még szebb életért.

az ünnepi beszéd után gáspár sándor, az mszmp központi bizottsága, s személy szerint kádár jános, valamint a szót üdvözlését tolmácsolta. ezt követően gáspár sándor, a vasas-mozgalom-29 veteránjának átadta a szakszervezeti munkáért kitüntetés arany fokozatát.

a kitüntetettek nevében dusa ferenc, a szakszervezet alapító tagja köszönte meg az elismerést.

háner józsef elnök zárta be a központi vezetőség ünnepi ülését.

/folyt.köv./
18.20/ a

- 46 -

vasöntőnek, a Szakszervezeti Tanács és a Magyarországi Vas- és Fémmunkások Központi Szövetsége első elnökének érdemeit. Mint mondotta. Teszársz Károly

M 1825

bb.67./Ünnepi ülés...2.folyt./-a

az ülés után megnyitották a vasas mozgalom száz éves múltját bemutató jubileumi kiállítást, amelyet április 21-ig naponta 10-től 18 óráig tekinthet meg a közönség a koltói anna utcai vasas székházban. a kiállítást a vasasszakszervezet a magyar munkásmozgalmi múzeummal közösen rendezte, bemutattva a mozgalom dokumentumait, a vasas szakegyleti szervezkedéstől napjainkig. kiállították az 1873-ban elfogadott szakegyleti alapszabály dokumentumát, a szakegyleti mozgalom első újságját, a fémmunkást, amely 1893. szeptemberében jelent meg. kiállították a szövetség első elnökének, teszársz károlynak a portréját, amely az első magyarországi rendőri nyilván tartásból, a „szociálisták albumából”, származik. a kor hangleveleit idézik a szövetség alapító tagjainak tagkönyvei, személyes tárgyai. dokumentumok utalnak a szövetség első betiltására és a „vasas, ne hagyd magad!”, jelszó születésére.

a késő délutáni órákban a szakszervezet székházának dísztermében ünnepi dokumentum műsort tartottak, amelyen neves művészek, köztük major tamás és góbbi hilda is fellépett.

ugyancsak csütörtökön emléktáblát helyeztek el a nefelejcs utca 53-as számú házon, ahol teszársz károly, a vasas szakszervezeti szövetség első elnöke élet és szerkesztette a fémmunkás című lapot. az avatóünnepségen részt vett biszku béla, az mszmp központi bizottságának titkára, gáspár sándor, a szót főtitkára, a politikai bizottság tagjai, kisházi ödön, a z elnöki tanács helyettes elnöke, méhes lajos, a vasasszakszervezet főtitkára. az emlékbeszédet háner józsef, a vasasszakszervezet elnöke mondta./mti/

--

bb.68. dr. csanádi györgy

k sb/mm/p la

1973.április.12.

közlekedés- és postaügyi miniszter csütörtökön délután hivatalában fogadta a kgt-közlekedési állandó bizottságának budapesti tanácskozó miniszteri meghatalmazottait. a számítástechnikának a közlekedésben való alkalmazásáról, illetve fejlesztéséről folytattak eszmecsereket./mti/

--

18.30/a

- 47 -

M 1825

bb.69 a mahart közli,

mm/p la

1973. április.12.

hogy április 14-től megindítja a soroksári dunaágban budapest-ferencváros-tass között szombat és vasárnapokon közlekedő menetrendszerinti személyhajójáratát. a hajó budapest-ferencvárosból 7.30-kor indul. megindítja továbbá április 14-től a budapest-ferencváros-ráckeve vasút-hajóállomások között szombati napokon közlekedő menetrendszerinti személyhajó járatát is. a hajó budapest ferencvárosból 15.30 órakor indul és csatlakozása van a ráckeve vasút-tass között közlekedő személyhajójáratával.

április 15-től a budapest-esztergom között közlekedő személyhajó már minden személyhajó állomáson megáll./mti/

--

bb.70. kádár jános

gg/p zs la

1973. április.12.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára bemutatkozó látogatáson fogadta günter kohrt-ot a német demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki a közel-múltban adta át megbízólevelét./mti/

--

bb.71. losonczi páll,

gg/p zs la

1973. április.12.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait fahri korutürk-nek abból az alkalomból, hogy a török köztársaság elnökévé választották./mti/

--

bb.72. elutazott hazánkból a norvég külügyi államtitkár

gg/p zs/ la

1973. április.12.

tormeg petter svennevig, norvég külügyi államtitkár, aki puja frigyesnek, a külügyminiszter első helyettesének meghívására néhánynapos látogatást tett budapesten, elutazott hazánkból. látogatása során tárgyalásokat folytatott a külügyminisztérium vezető munkatársaival./mti/

--

18.40/p

-48-

MA 1850

bb.73. elítéljük az újabb izraeli terrortámadásokat ! - az országos béketanács elnökségének nyilatkozata

gg/p zs la

1973. április.12.

a magyar békemozgalom megdöbbenéssel és felháborodással fogadta izrael újabb terrorcselekményeinek híréit. az április 9-ről 10-re virradó éjszakai, brutális gyilkossággal járó támadások libanon fővárosa, beirut, szidon kikötőváros és a palesztin menekülttáborok ellen, valamint a 11-én reggel beirut légtérében végrehajtott felderítő repülések - az izraeli kormány ismételt agressziós tevékenységei.

az amerikai imperializmustól bátorított izraeli katonai vezetés annexiós politikájának fenntartása érdekében bűncselekmények sorozatával akarja megfélemlíteni a megszállt területek felszabadításáért küzdő arab népeket. a diverzáns akciók fokozódása nemcsak az arab országok ügye. a közel-keleti válság éleződése, az imperializmus eszkalációja veszélyezteti európa és az egész világ békéjét és biztonságát is.

az országos béketanács, a békéért, az emberi igazságosságért küzdő magyar milliók nevében - a nemzetközi jog és emberieség alapvető törvényeinek értelmében - a leghatározottabban elítéli az izraeli agressziót és sürgeti a biztonsági tanács határozata alapján történő békés és igazságos rendezést.

a magyar békemozgalom ismételten a legteljesebb szolidaritásáért biztositja az izraeli agresszióval szemben küzdő, igazságos harcukat vívó arab népeket./mti/

--

bb.74. időjárásjelentés

mm/p la

1973. április.12.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. április 12-én, csütörtökön 19 órakor :

v hűvös marad az idő

várható időjárás péntek estig : változóan felhős idő, szórványosan előforduló záproesőkkel, a hegyeken hózáporokkal. mérsékelt, időnként élénk nyugati, északnyugati szél. az évszakhoz képest hűvös idő folytatódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mi nusz 1- plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 9-14 fok között ./mti/

--

19.00/p

-49-

MA 1905

bb.75. súlyos karambol budán

1/ms/mm/a/La

1973. április 12.

csütörtökön este matuska ferenc 26 éves műszerész az attila ut és a krisztina körut sarkán személygépkocsijával nem adta meg az előbbséget egy 5-ös autóbussznak. az összeközeledés következtében vele utazó sógornője súlyosan, ennek 3 éves kisgyermeké életveszélyesen sérült. maga matuska könnyebb sérülést szenvedett. a mentők mindhármukat kórházba szállították. /mti/

--

bb.76. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

a/La

1973. április 12.

67. ünnepi ülés a vasas szakszervezet jubileuma alkalmából
68. dr. csanádi györgy
69. mahart
70. kádár jános fogadta kohrtot
71. losonczi pál távirata
72. elutazott a norvég külügyi államtitkár
73. az obt elnökségének nyilatkozat
74. időjárásjelentés
75. karambol
76. hírjegyzék

--

- v é g e -

20.50/a

- 50 -

főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

Ka 2100

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távíráti Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k
1973. április.13.

bb.1. kállai gyula beszéde a rádióban és a televízióban

i tf/gk/p zs hgy

1973. április.13.

a szerkesztőség figyelmébe!

rendelkezésre bocsátjuk kállai gyulának, a hazafias népfrent

országos tanácsa elnökének beszédét - minimális rövidítésekkel, - amely pénteken hangzik el a rádióban 19.25 és a televízióban 20.30 órakor.

e m b a r g ó: elhangzásig!

x x x

bevezetőben kállai gyula tolmácsolta a választópolgároknak a hazafias népfrent országos tanácsa üdvözlését, majd sorra vette a választási előkészületek - a jelölógyűlések, a választási gyűlések, a nagyobb rendezvények - során felmerült gondolatokat.

- a tanácsválasztás - mondta - hazánk kiemelkedő politikai és társadalmi eseménye. teljes joggal megállapíthatjuk, hogy a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának novemberi határozata és az országgyűlés téli és tavaszi ülészsaka tovább javította azt a társadalmi légkört, amely nyugodt, bizalomteljes munkára készítet valamennyiünket. ez nyilvánult meg az elmúlt hetekben megtartott jelölógyűléseken, nagygyűléseken, beszélgetéseken is.

- a választási előkészületek népünk nagy politikai érettségéről és felelősségérzetéről, növekvő politikai egységéről tanuskodnak. a jelölógyűléseken csaknem két és fél millió választópolgár vett részt, mintegy 300 ezren szólaltak fel. a megjelentek nagy száma, aktivitása is bizonyítja: dolgozó népünk egyetért a párt céljaival, a hazafias népfrent programjával.

/folyt köv ./

-1-

Ka